

TOOME TULUMAKSU JÕULUKUJU

Vaid hoolitseb oma registreeritud elanike eest ja toetab igas eas inimesi erinevate avalike teenustega. IGA TORU LOEB!

Loe lähemalt soodustustest Tapa valla ametlikule elanikule

Miks on registreerumine oluline?

Registreerimise järel laekub osa teie makstavast tulumaksust Tapa valda. See lisaraha valla eelarves võimaldab parandada meie kõigi elukeskkonda. Kõike seda, mida te igapäevaselt näete, millel kõnnite või sõidate ja mida külastate - parke ja haljasalasid, kergliiklus- ja sõiduteid, haljastust, kultuuri- ja spordikeskuseid. Samuti arendada avalike teenuseid, korraldada huvitegevusi kõigile lastest eakateni, toetada kultuuri ning sporti, maksta toetusi.

Elukoha registreerimine annab meile ka olulist teavet valla pikemaajase arengu planeerimiseks. Võimalikult täpne teadmine reaalselt vallas elavate inimeste arvust aitab paremini tagada ja planeerida valla pakutavaid teenuseid, toetusi ja soodustusi ning arendada taristut.

Mõned näited kehtivatest soodustustest ja toetustest:

- Ühekordne sünnitoetus 400 eurot lapse sünni puhul.
- Kõigile lastele tagatud lasteaia- ja koolikoht.
- Soodustused lasteaedade kohatasu maksmisel alates 1. jaanuarist 2023.
- Koolialguse ranitsatoetus 1. klassi astumisel 100 eurot.
- Sünnipäevatoetus tuuakse eakatele koju
- Korraldatud ja toetatud on spordi-, huvi- ja kultuuri-

tegevus, noorte omaalgatusprojektid

Tapa vald on väärt elukoht, kus maapiirkonna ja väikelinnade eelised põimuvad arenenud taristuga ning kiire ja mugav transpordiühendus Eesti suuremate tömbekeskustega võimaldab pindliku elukorraldust.

Kuna jooksva aasta tulud laekuvad vastavalt 1. jaanuari elanike nimekirjale, siis: kui te ei ole veel Tapa valla ametlik elanik, siis tehke vallale jõulukink ning registreerige end valda juba täna-homme!

Selleks on vaja esitada elukohajärgsele omavalitsusele elukohateade, mida saab mugavalt teha:

- e-rahvastikuregistris <https://www.rahvastikuregister.ee>;
- saata digiallkirjastatuna e-posti teel;
- omavalitsuses kohapeal;
- saata postiga, lisades koopia isikut tõendava dokumendi leheküljest, millel on isikuandmed.

Kui vajad elukohateate edastamisel abi, võta ühendust Tapa vallavalitsuse kantseleiga tel 5623 1293 või 322 9650.

Talvisest teehooldusest vallas

Tapa Vallavalitsus

Esimene lumi on maha sadanud, kraadid käivad alla nulli ja veel enam külmakraade on tulekul. Lähenev talv paneb vallaelanike ikka mõtlema oma igapäevaste liiklemisvõimaluste üle.

Nagu varasemaltki, on vald valmistunud talihoolduseks, mille alla kuulub lumetõrje, libedusetõrje ja vajadusel lume äravedu või ümbertõstmine.

Tuletame meelde, et Tapa valla teed on teehooldajate vahel lumetõrjetöödeks jagatud 15. piirkonnaks, igal neist on oma valvetelefon.

- Tapa linn, Moe, Karkuse, Tapa Autobussipark, tel 509 0574
- Tamsalu linn, Savalduma-Alupere-Naistevälja, D&A Tehnika OÜ, tel 5664 9730
- Järeda-Metskonna-Kõrvküla, Patika-Ojaküla, Jootme-Kuru-Linnape, Lehtse-Läste-Tõraskõrve, Lehtse MÜ, tel 505 5089
- Vistla-Porkuni-Piisupi-Järvajõe, Mati Kallasmaa, tel 5678 3934
- Koplitaguse-Assamalla-Koiduküla-Kullenga-Vadiküla-

Foto Pexels

Võhmetu, Greengrow Teenused OÜ, tel 5349 9719

- Uudeküla-Sauvälja-Sääse-Loksa, Martex Kopad OÜ, tel 5648 8916
- Põdrangu-Araski-Kaeva, Everok Ehitus OÜ, tel 5563 0354
- Kursi-Kerguta-Vajangu-Kuie-Aavere-Vajangu küla, Võhmuta-Järsi-Türje, Võhmuta PM, tel 520 6173
- Kõnniteede hooldust teostab Tapa ja Tamsalu linnas Tapa Vallahooldus, tel 520 3992
- Palume juba ette vallakodanike mõistvat suhtumist, kui

lumehooldusmasinad ei peaks jõudma teid hooldama kõigisse kohtadesse korraga ning kestva lumesaju ajal ei suudeta hoida pidevalt teid puhtana.

Tapa valla puhul võib probleemteavitused teede seisukorrast edastada ka e-posti aadressil vallavalitsus@tapa.ee

Heakorraga seotud puudustest või probleemidest saavad vallaelanikud teada anda ka Teavita probleemist keskkonnas <https://www.tapa.ee/teavita-probleemist>

Keskkonnas saab märkida

kaardile probleemse koha ja kirjutada lühikese selgituse (näiteks lumi lükkamata, prügi hunnik metsa all, lahtine kaev, tänavavalgustus ei põle, auk tees, liiklusmärk kõver või pikali).

Kõige parem on, kui teha probleemsest kohast foto ja lisada see teatele.

Kindlasti sisestage kontaktandmed (nimi, e-posti aadress ja telefon), siis saab vallavalitsus vajadusel täpsustusi küsida või tagasisidet anda.

Ohutut liiklemist ja kaunist saabuvat talve!

Ootame kandidaate Tapa valla aasta teo ja teenetemärgi tunnustuse auhinnale

Aitake meil tunnustada aasta tublimaid! **Esitamistähtaeg 01. detsember.** Tunnustamise liigid on järgmised:

* Tapa valla aasta tegu

- aasta tegu haridus- ja noorsootöövaldkonnas;
- aasta tegu kultuuri- ja spordivaldkonnas;
- aasta tegu sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas;
- aasta tegu ettevõtlus- ja vabatahtliku töö valdkonnas

* Tapa valla teenetemärk

* Tapa valla tänukiri

Tapa valla aasta tegu antakse kord aastas sobiva kandidaadi olemasolul eelneval kalendriaastal tehtud teo või tegude eest, milles kandidaat on märkimisväärselt panuse andnud vastava valdkonna arengule vallas, maakonnas või üleriigilisel tasandil.

Tapa valla teenetemärk antakse kord aastas sobiva kandidaadi olemasolul ühele või mitmele füüsilisele isikule pikaajalise töö või tegevuse eest, mis on andnud olulise panuse kultuuri, majanduse või muu valdkonna arendamisele vallas.

Tänukiri antakse tänuavaldusena füüsilisele või juriidilisele

isikule vallale osutatud teene eest, milleks võib olla tubli saavutus konkursil või võistlusel, ürituse korraldamine, vallaga seotud tegevuse toetamine või muu tegevus.

Tunnustuse taotluse võib esitada igaüks. Tunnustus antakse üle iga-aastaselt Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud üritusel.

Taotlused ja ettepanekud palume kuni 01.12.2022 esitada kirjalikult või elektrooniliselt: E-post: vallavalitsus@tapa.ee; Pikk 15, Tapa linn, Lääne-Virumaa 45106

Taotluse vorm on leitav kodulehel: <https://www.tapa.ee/tunnustamine>

2021. aastal osutus kultuuri ja spordi vallas aasta teo tegijaks Tapa Linna Orkester, sotsiaal- ja tervishoiu valdkonnas Imastu hooldekodu ning ettevõtluse ja vabatahtliku töö alal pärjati Merti Tootmine OÜ ja Leventek OÜ.

Valla teenetemärk annetati Anne Kraubnerile, Mati-Valdo Karuauale, Margut Soomanile ja Leelo Jürimaale.

Tapa valla aasta teo kandidaate

Tänavu väljaantavad tunnustused:

Tapa valla teenetemärk
Tapa valla aasta tegu
Tapa valla tänukiri

Tunnustuse taotluse esitamise tähtaeg on 1. detsember 2022
e-posti aadressil vallavalitsus@tapa.ee
või Pikk 15, Tapa 45106.

Tapa valla tunnustamise korraga saab tutvuda ja taotluse vorm on leitav <https://www.tapa.ee/tunnustamine>

Energiasäästumeetmed Tapa vallas

Andrus Freienthal
abivallavanem/haldusosakonna
juhataja

Seoses sellega, et viimase aastaga on elektrienergia hind muutunud kallimaks rohkem kui kaks korda, rakendab ka Tapa vald erinevaid energiasäästu meetmeid.

Esimese asjana on otsustatud koostada valla suurte hoonekomplekside energiakulu auditid, mis annavad alusmaterjali edasisteks tegevusteks energiasäästu osas. Hange on korraldatud ning esimesena koostatakse energiaauditid Tapa ja Tamsalu gümnaasiumide hoonetele.

Samuti otsime võimalusi hoonete sisevalgustuse osas säästu saavutamiseks. Hetkel on ettevalmistavas staadiumis Tamsalu spordihoone suure saali ja Tamsalu Gümnaasiumi võimla tänaseks moraalselt ja füüsiliselt vananenud valgustuse kaasajastamise tööd. Kõnealuste konkreetsete ruumide valgustuse kaasajastamine võeti ette põhjusel, et valgustid on vanad ning nende elektritarbimine on väga suur.

Kiire ja otsese kokkuvõtte meetmena otsustas vallavalitsus lülitada välja Tapa, Tamsalu ja Järeda terviseradade valgustuse. Sealne valgustus jääb väljalülitatuks kuni püsiva lumekatte tekkeni ja suusaradade rajamiseni.

Samuti reguleeritakse Tapa, Tamsalu ja teiste asulate tänavavalgustuse tööd nii, et tänavavalgustus lülituks sisse öhtul mitte liiga valges, ehk siis hiljem ning hommikul lülituks välja võimalikult vara. Seega on võimalik lühendada tänavavalgustuse tööaega ööpäeva tunni võrra või isegi rohkem. Välistatud pole tulevikus ka öisel ajal tänavavalgustuse osaline väljalülitamine, kuid hetkel pole seda veel otsustatud.

Väikeste lokaalsete projektidega kaasajastatakse tänavavalgustus kõigi eelduste kohaselt Moel ja Porkunis.

Suurt kokkuvõtet tänavavalgustuse osas aga annab hetkel käsilolev Tapa valla tänavavalgustuse kaasajastamise projekt. See toimub kahes etapis, seejuures esimene etapp on lõppemas ja teisega alustatakse lähiajal. Projekt lõpetatakse 2023. aasta lõpus ning selle tulemusena rajatakse täiesti uus ja kaasaegne LED-valgustitega tänavavalgustus Järedal, Tapal (ca 80 - 90% linnast), Tamsalus Sääse linnaosas ja Vajangul. LED-valgustid annavad elektrienergia kokkuvõtet, võrreldes praegu laialdaselt kasutuses olevate naatriumlampidega, ligikaudu 50%.

Kokkuvõtte meetmeid rakendavad ka kõik vallad: töövälisel ajal alandatakse märkimisväärselt ruumide temperatuuri ja kasutatakse kõiki muid võimalusi energiasäästuks.

Tänavavalgustusest ja jõulutuledest

Jaanus Annus
Teede- ja liikluskorraldusspetsialist
Kuido Merits
Toimetaja

Tapa valla elanikud on kindlasti tähele pannud, et tänavatele on juba ilmunud jõulukaunistused. Samuti on küsimusi tekitanud tänavavalgustuse reguleerimisega seondud – lambid põlevat liiga hilja ja/või liiga vara. Olgu alljärgnevalt ära toodud mõned põhjendused ja selgitused.

Käesoleval aastal vahetati vallavalitsuse poolt naatriumvalgustid välja LED valgustite vastu. Tegu oli nn reki projektiga, mille raames sai uuendatud Tamsalu Sääse linnaosa valgustus, samuti pool Järeda valgustusest ja ligikaudu 80% Tapa linnast. LED valgustid tarbivad naatriumvalgustitest pea kolm korda vähem voolu, nt 70v Na = 20v LED.

Seoses eelmainitud töödega tuli ühtlasi luua jõulukaunistuste tarvis uusi ühendusi, millega koos otsustati kohe sisse lülitada ka kaunistused. Põhjuseks oli topele töö vältimine, kuna vastasel korral tulnuks mõne aja pärast taas - mitmel korral - elektripostide otsas käia. Uute ühenduste ja kaunistuste üheaegne käivitamine osutus tööraha arvestades otstarbekamaks, kui seda oluks eraldi ühendamine. Tõstukite tellimine ja töömeeste tunnitase maksumus on pigem kulukam kui praegune elektrikulu.

Vallas on tervikuna kokku 150 kau-

Hilisöhtul ja öösel ei pea tänavad täistuledes, aga ka mitte päris pimeduses.

Foto Stanislav Grebenjuk

nistust. Toome ära järgmised numbrid: 15w (ühe kaunistuse võimsus) x 150tk (valgustite arv vallas) = 2250w (valla peale kokku tunnis ehk ~ 2,5kw) öö/päevas teeb see 8h x 2,5kw = 20 kw (öö/päevas valla peale kokku) ja rahas teeks 20kw x 0,20eurot (kilovati hind).

Elektrienergia kulu jõulukaunistuste peale kogu vallas teeb kokku ligipeale 4-5 eurot öö/päevas.

Elmisel reedel, 4. novembril, käidi tagasi keeramas valgustite põlemise aega. Kui need andmed tuginevad viimastele süttimistele ja kustumistele, siis tuleb valgustust veelgi tagasi keerata. Tänavavalgustuse süttimise aega reguleeritakse pidevalt ja haldus-

osakond hoiab enne hämardumist kriitilistel kohtadel silma peal.

Kokkuvõttekult, Tapa, Tamsalu ja asulate tänavavalgustuse puhul reguleeritakse tööd nii, et tänavavalgustus lülituks sisse öhtul mitte liiga valges, ehk siis hiljem ning hommikul lülituks välja võimalikult vara. Seega on võimalik lühendada tänavavalgustuse tööaega ööpäeva tunni võrra või isegi rohkem. Välistatud pole tulevikus ka öisel ajal tänavavalgustuse osaline väljalülitamine, kuid hetkel pole seda veel otsustatud.

Tõde ja ka ilu on vaataja silmades – sel aastal süttisid jõulutuled tõepoolest varem kui tavaliselt. Head advendiaja ootust!

Tapa valla terviseradade valgustuse väljalülitamine

Kuido Merits
Toimetaja

Tapa Vallavalitsus võttis 2. novembril istungil vastu korralduse lülitada ajutiselt välja Tapa valla terviseradade - Järeda terviserajad, Tapa Männikumäe terviserajad ning Tamsalu terviserajad - valgustus alates 3. novembrist 2022, kuni suusaradade rajamiseni.

Elektrihindade oluline hinnatõus tähendab valla jaoks ökonoomsete lahenduste kasutuselevõttu elektrienergia kokkuvõtte eesmärgil. Terviseradade valgustuse väljalülitamine, millega on võimalik säästa kuus ligikaudu 1500 eurot, saab teoks osana vallavalitsuse kokkuvõtte meetmetest ja vastavalt Tapa Valla Spordikeskuse direktori ettepanekule.

Valgustuse väljalülitamine kestab kuni lume tulekuni ja lülitatakse tagasi suusaradade rajamise järel.

Foto Tapa Valla Spordikeskus

Tänase energiakriisi ajal otsib iga omavalitsus kokkuvõttekohti säästmaks enne talve tulekut üheaegselt energiat ja raha. Praegusel kõige pimedamal ja märjemal aastajal ei kujuta metsarajad ehk kõige optimaalseimat kohta spordi harrastamiseks, selleks pakuvad kuni

suusahooajani alguseni mitmesuguseid võimalusi Tapa valla spordihooned.

Loodame seoses mainitud ajutiste kokkuvõtte meetmetega vallaharva ja kõigi kokkuvõtte kogukondade mõistvale suhtumisele ning arusaamisele.

HEA HINNA PÄEV!
16. DETSEMBRIL
KELL 10.00-17.00

Suurepärane võimalus
otse tootjalt
jõuluhindadega!

MOE PEENVIIINAVABRIKU JA MUDDISE ÕLLEVABRIKU TOODANG!

Vaata häid pakkumisi pood.moe.ee

Tööstuse, Moe küla, Tapa vald, Lääne-Virumaa

Tamsalu Perearstikeskus soovitab:
EAKATE VESIVÕIMLEMINE

Tamsalu Spordihoones igal reedel 9.00-10.00
Treening-liikumise alustatakse kell 9.15
Ujumisotkus ei ole vajalik
Ühe korra pilet 3 eurot 10 korra pilet 25 eurot

Tervisekeskus
TAMSALU PEREARSTID OÜ

Tehnika 1a Tamsalu 46107 Telef 3250950
<https://tamsalutervisekeskus.ee>

Väljavahi tee 5, Tõrremäe (Põhjakeskuse kõrval)

AVATUD
IGA PÄEV

Sõiduauto al. **25.-**

5358 9999

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

Eesti meeskond koos robotimängude peakohtunikuga.

Foto Velle Taraste

Tubli tulemus Eesti võistkonnal ülemaailmsel robotikavõistlusel

Velle Taraste ja Liia Tammes
FGC Eesti meeskonna juhendajad

Sellel suvel, ja pisut ka kooliaasta alguses, said Tamsalu Gümnaasiumis kokku kolm Tallinna Reaalkooli, üks Gustav Adolphi Gümnaasiumi, üks Prantsuse Lütseumi ja üks Kiili Gümnaasiumi õpilane ning üks Kood Jõhvi õpilane tehnilise toena. Nad võtsid osa ülemaailmselt robotikaprogrammist FIRST Global Challenge (lüh FGC). FIRST koordineerib kokku viit erinevat robotikaprogrammi (FIRST Discover (lasteade), FIRST Explore (1.-3. klass), FIRST Challenge (4.-9. klass), FGC (gümnaasium), FRC (ülikool). FIRSTi erinevad programmid ei ole ainult roboti ehitamine, vaid robot on vahend, läbi mille õpitakse kommunikatsiooni, koostööd, probleemide lahendamist ja arendatakse juhtimisoskusi koos tehniliste, äriliste ja strateegiliste oskustega. Selle hooaja FGC võistlus toimus 13.-16. oktoobril Genfis.

FGC programmi teeb huvitavaks see, et sinna saab minna igast maailma riigist ainult üks võistkond (5 õpilast ja 2 juhendajat) sõltumata riigi suuruselt ja rahvaarvust. Võistluse eesmärgiks on noortes huvi tekitamine programmeerimise ja robotika vastu ning riikidevahelise koostöö edendamine.

Käesoleva hooaja teemaks on Carbon Capture ehk kuidas süsiniku jalgajälge vähendada. Ühe suure ja mahuka osana pidid meeskonnad ehitama ja programmeerima roboti, mis suudab lahendada robotimängus erinevaid ülesandeid. Roboti ehitamiseks said meeskonnad peale registreerumist FIRSTi koostööpartnerilt REV Robotics komplekti, kus oli kontrollid, erinevad mootorid ja rattad ning palju ehitamiseks vajalikke detaile.

Korraka võistlesid kuue riigi meeskonnad, kellest omakorda moodustasid kolmeliikmelised meeskonnad (sinised ja punased). Igas voorus sattusid kokku erinevate riikide meeskonnad. Seetõttu tuli eelnevalt kordineerida riikide robotite tugevused ning arvestada nõrkustega ja mõelda välja strateegia ja taktika, kuidas võimalikult palju "süsinikku" ehk musti palle korjata. Võistlemiseks oli aega kaks ja pool minutit. Robot pidi 2

minuti jooksul 6x7 m võistlusväljakult võimalikult palju musti palle kokku korjama ja neid siis väljaku nurka suunama või väljaku keskel olevasse 2,5 m kõrgusesse lehtrisse viskama. Igas väljaku nurgas oli meeskonna liige, kes palle robotitega võidu lehtrisse loopis. Viimase 30 sekundi jooksul pidi robot oma meeskonna liikmelt kaasa võtma sinise või punase palli ja koos sellega end tõstma rippuma lehtri küljes olevale talale, mis olid 50 cm, 1 m või 1,5 m kõrgusel. Iga roboti liikumist juhiti kahe puldi abil, mille pidid noored eelnevalt ise programmeerima. Erinevatel kõrgustel olevad talad andsid erinevad kordajad, mis meeskonna peale kokku liideti. Üks kõige kõrgem tala kuue meeskonna peale tekitas lisapingeid ja tegi võistluse eriti põnevaks, sest see andis kõige suurema kordaja. Lisaks võisid sinised ja punased meeskonnad koos töötada selle nimel, et teenida koostöö eest lisaks 100 punkti, kui lehtri all olevasse torusse jõudis üle 109 palli. Seeläbi õppisid noored, et lisaks meeskonnakaaslastele on kasulik ka vastastega koostööd teha ja oma edu üldarvestuses suurendada. Nii võis ka vahel kaotusest tekkida võimalus liikuda edetabelis ülespoole.

Üle Eesti Tamsalu Gümnaasiumise võistluste valmistumise laagritesse kokku tulnud noored on robotika ja programmeerimisega tegelenud juba mitmeid aastaid ning alustanud FIRST Explore sarjas ning olnud

erinevatel aegadel FIRST Challenge võistlustel Eesti meistrid või parimate meeskondade hulgas. Samuti on nad olnud vabatahtlikeks paljudel robotikaüritustel. Siit oligi loogiline samm liikuda edasi järgmisele tasemele ning panna oma oskused veelgi kõrgemal tasemel proovile.

Septembri viimasel nädalavahetusel toimus Tamsalu Gümnaasiumis Läti ja Soome FGC meeskonnadega sõpruskohtumine, kus selleks nädalavahetuseks improviseerisime robotivõistluse täismõõdulise platsi koos vajalike atribuutidega, et katsetada oma roboteid. Külalismeeskonnad olid väga tänuvilksed selle võimaluse eest, kuna neil ei ole endal tingimusi, et suurt robotiväljakut ehitada. Kolme päeva jooksul täiendati roboteid, veedeti koos aega discgolfi rajal ning maiustati Pätsi pitsakohviku pirukavalikuga. Selline võistluseelne harjutamine oli väga oluline, kuna andis täpsema ülevaate iga roboti võimetest. See aitas robotijuhtidel paremini koostööd harjutada võistlustele lähedases keskkonnas, nelja samal ajal platsil liikuva robotiga koos.

Ühe olulise momendina peab välja tooma selle, et FGC Eesti robotikomplekt, mis pandi 18. juulil Eesti poole teele, ei jõudnudki enne Genfi lendamist meeskonnani ja noored olid sunnitud kasutama eelmise aasta komplekti. Seetõttu oli meie robot veidi vanema kontrolleri tarkvaraga, kui teiste riikide oma.

OSTAB: METSAKINNISTUID, PÖLLUMAAD, RAIEÕIGUST, KAITSE ALL OLEVAID KINNISTUID

KÜSI PAKKUMIST VÕI KIRJUTA

555 77 007 | janno@tartumets.ee

Vajangul toimunud arutelu oli aktiivne ja kõige rahvarohkeim Tapa vallas.
Foto Kuido Merits

Avalikud arutelud arengukava üle toimusid üle Tapa valla

Kuido Merits
Toimetaja

Tapa valla arengukava 2023-2035 ja Tapa valla eelarvestrateegia 2023-2026 avalikud arutelud toimusid 31. oktooberist kuni 11. novemberi lõpuni, Assamalla, Moel, Tapal, Tamsalus, Vajangul, Lehtses ja Jänedal.

Kõigil kohtumistel tutvustas ettevõtlusspetsialist Marko Teiva nelja mahukat dokumenti:

1) Tapa valla arengukava 2023-2035 ja eelarvestrateegia 2023-2026; 2) Lühivõtteid vallas; 3) Tapa valla elanike rahuloluküsitluse 2022 kokkuvõtte; 4) Kogukondlike mõtetalgute 2022 kokkuvõtte. Dokumentid on leitavad kodulehelt: <https://www.tapa.ee/arengukavad>

Valla elanike rahulolu uuringu viis Tapa vallavalitsus läbi ajavahemikul 04.08. – 04.09.2022. Küsitlusele vastas 325 inimest, mis moodustab 3,08% valla rahvastikust. Nende hulgas oli keskmine vastus ehk üldine rahulolu eluga Tapa vallas 6,05 (skaalas 1 kuni 10, kus 1 – ei ole üldse rahul ja 10 – olen väga rahul).

Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas on vastanud vallaelanikud enam rahul arstiabi kättesaadavusega vallas, sellele järgnes üldine rahulolu sotsiaal- ja tervishoiusüsteemi korraldusega ning sotsiaalhoolekannet osutavate spetsialistide pädevusega vallas, tugevalt alla keskmise on hinnatud abivajajate märkamist vallas.

Haridusvaldkonnas on kõrgema keskmise hindegaga nimetatud hariduse, sh huvihariduse üldist kvaliteeti ja huvihariduse kättesaadavust, kõige madalamalt on hinnatud koostööd haridusasutuste ja valla vahel.

Kultuurivaldkonnas on üle 2/3 vastajatest rahul või väga rahul Tapa valla kultuuriasutuste füüsilise seisukorraga ning ligi pooled küsitlusele vastanutest sportimis- ja vaba aja veetmise võimalustega Tapa vallas, suuremat tähelepanu vajab valla ja erasektori koostöö kultuurielu edendamisel.

Keskonna- ja kommunaalmaanduse valdkonnas hindasid vastajad kõige kõrgemalt enda rahulolu rongiliikluse korraldusega - 51,2% vastanutest andis hindeks 9 ja 10, saadud vastuste arvu järgi võrdselt oluline on vallaelanike jaoks nii teede ja tänavate seisukord kui ka hooldus, mille korraldamisega rahulolevaid vastajaid oli alla 10%.

Hinnang valla ettevõtluskesk-

onnale on suhteliselt madal, kõige suuremaks probleemiks peavad vastajad töökohtade vähesust (rahulolematute vastajate osakaal ca 60%).

Juhtimise valdkonnas on vastanute rahulolu alla keskmise, eriti rahulolematud on vastajad valla juhtimise läbipaistvuse (hindeg 1-4 hindas 58% vastanutest) ning probleemide lahendamise kiirusega (hindeg 1-4 hindas 56% vastanutest).

Kolm põhilist infoallikat, kust vallaelanikud hangivad teavet vallas toimuva kohta, on: valla infoleht Tapa Sõnumed (73% vastanutest), sotsiaalmeedia (sh Facebook) (63%) ja valla koduleht (46% vastanutest). Rahulolu valla kodulehel esitatud info leidmise lihtsuse ja piisavusega pole kiita, sest hinde 7-10 ehk rahul ja väga rahul vastajate osakaal oli mõlema küsimuse puhul 40%.

Vastajate hinnangul on Tapa vallas hästi vajalike teenuste kättesaadavuse ning turvalisusega, hinnatakse rahuliku ja looduslähedast keskkonda.

Kõige olulisemaks probleemiks on töökohtade vähesus piirkonnas, kus vald saab tunduvalt vähem ära teha kui teise olulise teema ehk teede ja tänavate seisukorra parandamisel ja uute kergliiklusteede rajamisel.

Järgmise nelja aasta jooksul soovivad vastajad kõige rohkem piirkonda uute töökohtade loomist ning valla teede, tänavate rekonstrueerimist ning uute kergliiklusteede ehitamist, vastusevariandi „Muu“ all ootavad 16 vastajat valda ujula, spaa, sauna või jõusaali ehitamist.

Tapa valda iseloomustavad kolm peamist märksõna on hea rongiliiklus, turvaline ja looduslähedane.

Arusaadavalt kerkisid arutelude käigus üles konkreetseid asulaid puudutavad praktilised küsimused. Näiteks Vajangul olid kõne all mitmed mõttetalgutel esitatud ettepanekud nagu rajada valgustatud ja ilmastikukindel bussiootekoda Vajangu külas Tamsalu, suurendada avalike pakendikonteinerite tühjendamissagedust, parandada kruusateede hooldust, ehitada koolimaja juurde kõvakattega parkla, sauna-teenuse kasutamine koolimajas jms.

Vajangu koolihoone haldamise teema on jätkuvalt päevakorras. Vajangu elanikud ootavad otsust, mida pole tehtud juba pikemat aega. Marko Teiva sõnul sunnib aga elu nüüd kindlasti otsustama, kuna valla võimuses pole edaspidi hallata kõiki hooneid, mille otstarve ja vajadus on vähenenud.

Humoorikas kupleekava energiavaesel ajal

RIKAS ja VAENE

ARTUR RAIDMETS

PEETER KALJUMAE

02.12 kell 19 Tamsalu Kultuurimajas

Kell 18 väljub buss Tapa kultuurikoja eest

Pilet 25€/20€
Müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja Tamsalu kultuurimajas

www.kontsertkorraldus.ee

TAPA VALLA KULTUURIKESKUS

Aastalõpu pidu

Tamsalu Kultuurimaja 42. sünnipäev

30.12
20.00-02.00
Tamsalu kultuurimajas

Mustkunstnik Marko
Showtrupp Panter
tantsuks Trio Comodò

Kokteilibaar
Kohvik Kirsimari
avupiletite ostetavaks 55 50 16-4

Pilet 10€

Broneeri laud: 5308 4299;
jaana.saar@tapavallakultuur.ee

KARTUL SIMUNAST

TELLI KARTUL KOJU!

51942122

Kartuliring kord kuus!

WWW.KARTULIDEALINN.EE

võrgus 30 kg

Lemmiklooma salong tegutseb Tapal täie hooga

Kuido Merits
Toimetaja

Tegelikult avati lemmikloomateenused pakkuv ilusalong Pets Salutem juba 1. oktoobril. Aadressil Pikk tn 38 paiknevas soojakus toimetab Marina Lozovski, kelle juurde tuuakse nii koeri kui ka kasse. Päevas käib tavaliselt tema käe alt läbi kolm või neli looma.

Mida siis täpsemalt tehakse? Kõike kuni karvahoodusest massaažini, see tähendab pesemist, pügamist, lahtise karva väljakammimist, küünite lõikust ja soengu tegemist. Koeratõuge on erinevaid, aga keskmiselt maksab teenus 40 eurot.

Marina, kel on omal kodus kaks kassi, koer ja tuhkur, räägib, et lemmik käitub paremini kui omanikku juures pole. Cavalier nimega Lexy on selle tõestuseks, ta laseb hooldajal rahulikult enese kallal toimetada. „Ikka tuleb aeg-ajalt käia end hooldamas, siis on perenaisel või peremehel ka kergem,“ kinnitab salongi omanik.

Marina Lozovski järjekordne klient tunneb end turvaliselt ja mõnusalt.

Foto Kuido Merits

Projekt „Pets Salutem OÜ“ sai hiljaaegu Tapa valla alustava ettevõtja toetuse osaliseks, aga Marina võttis ettevõtluse tarbeks välja ka oma II samba pensioniraha. Plaanis on rajada tänava äärde parkimisplats ja paigutada silt salongi nimega, et teenuse osutamist

nähtavale tuua. Näib, et klientidest puudust ei ole, olgu olukord milline tahes, inimesed võtavad meelsasti lemmikloomi. Ning nende eest on tarvis ka hoolt kanda. Selle jaoks ongi nüüd olemas kena lemmiklooma ilusalong kaupluse Maxima lähistel.

Tehnilisi terviklahendusi pakutakse siinsamas Tapal

Kuido Merits
Toimetaja

Ilmselt on paljudel jäänud märkamatuks, et Tapa linna keskel turuplatsi ääres, otse raamatupoe ehk kauplus Büroo Pluss kõrval, on juba mitme aasta eest end sisse seadnud pisut keerulise nimega ettevõtte, LV MEHHATROONIKA OÜ. Kuna selline nimetus ei ütle tehnikakaugele inimesele palju, siis on seda põhjust asjasse selgust tuua.

Ettevõtte sai loodud kolme noore mehe algatusena, kes kõik õppisid ühel ajal TTÜ-s mehhaanika ja automaatikaga seotud erialasid. Lisaks sellele ühendas neid Lääne-Virumaa päritolu ja seegi, et ühise ettevõtluse asukohaks ei pidanud sugugi olema Tallinn. Esmalt oli firmast vaja selleks, et töö kõrvalt teenuseid osutada, põhitoekohana tegutseti tootmisjuhi, tehnikajuhi ja isegi remondilukssepana. Alates 2018. aastast aga koonduti kokku enda ettevõttesse, koguti tasapisi kapitali juurde ja sestsaadik hakkasid mehhatroonikainsener Madis Lepiksaar, müügiinsener Indrek Aver ja mehaanikainsener Raido Pajussaar endale ise palka maksma. Seejuures pakkudes mehhatroonika terviklahendusi teistele ettevõtetele ning automaatika ja mehaanika alast tehnilist tuge, kui iseloomustada meeste tegevust õige lühidalt. Uute seadmete ja toodete projekteerimine kasutades 3D tarkvara, automaatika tööjooniste loomine kliendile tootmise jaoks. Ja veel palju muudki.

Mehhatroonika tuleneb sõnadest mehhaanika ja elektroonika, eesmärk on tehniliste süsteemide funktsionaalsete võimaluste täiustamine uute infotehnoloogiliste vahenditega ja uutel põhimõtetel töötavate seadmete loomine, rakendades uusi nutikaid andureid ja täitureid seadmete juhtimiseks programmeeritava elektroonika abil. Nii on ka Tapal tegutseva firma ülesandeks insener-tehniliste lahenduste pakkumine ja olemasolevate lahen-

Automaatikakilp ootamas kvaliteedikontrolli.

Foto Kuido Merits

duste terviklik kaasajastamine. Seda näiteks tootmisliinide käsijuhtimiste automatiseerimisel, mehhaanikasüsteemide täiustamine ja turvalisemaks muutmisel. Mis omakorda tähendab inimeste vabastamist raskest tööst liini pealt, optimeerimist ja lisandväärtuse loomist. Paratamatult nõuab see kõik töötajate tehnikateadlikkuse kasvu.

Madis Lepiksaare sõnul on nende ettevõtte üheks märksõnaks paindlikkus ja kiirus, koos osutatud teenuse järelvalve ja igakülgse abiga. Teisisõnu, LV Mehhatroonika seadmetel ja süsteemidel on kaughaldusvõimekus alati olemas. Lisaks räägib Lepiksaar unikaalsetest „rätseplahendustest“, milles sisaldub kliendi vajadustele vastav teenuste komplekt - probleemi analüüsist toote projekteerimise, valmistamise ja paigalduseni. Mehhatroonikainsener on veendunud, et pole põhjust alati eelistada välismaiseid firmasid. Õigem on jätta kapital ja oskusteave Eestisse. Pealegi peaks kliendile olema oluline ka juba mainitud järelhooldus, kuna välismaa firma puhul jääb kättesaadavus ja inseneri abi kaugeks.

Kui rääkida konkreetsematest saavutustest, siis koostöös energeetikaettevõttega ProSystemiga projekteerisid, ehitasid ja programmeerisid LV Mehhatroonika mehed Tallinna

Vanasadama jalakäijate silla elektri- ja automaatikasüsteemid. A- ja D-reisiterminali ühendav pöördavatava sild avati 2021. aasta augustis. Koostöös on tehtud töid ka Eleringile ja teistele suurtematele ettevõtetele üle Eesti. Ehkki senini on tegutsenud projektipõhise ettevõtte, on ise toodetud automaatikakilpe ning järgmisel aastal on kavas läbi suruda juba omaenda tehnilise lahendusega konkreetne toode.

Nagu öeldud, Tallinna äärelinn või Rae vald asukohana meeste ei sobinud, vaid olulisem oli naasmine kodukohta, mis pakub sobivat tugi-võrgustikku. Ka Tapalt on võimalik konkureerida nii Tartu kui ka Tallinnaga. Pealegi on tegu missiooniga: tuua noori ja tegusaid inimesi tagasi koju! Lepiksaar, kes annab poole kohaga koolis matemaatikatunde, kinnitab, et ettevõtte jaoks on hea töötaja oluline, ent värbamisel tekib ikkagi küsimusi sinne elukeskkond. Noor pere peab kuskil elama, aga eluruumiga on vallas kehvasti, sootuks puuduvad uued kortermajad. Samuti jääb puudu vaba aja liikumise võimalustest. Ent pluss on samuti ning lähitulevikus kavatsetakse laiendada kaheksa inimeseni. Küllap kasvatab see veelgi Tapal pakutava kvaliteetse tehnilise toe võimekust! Kohalikel ettevõtetel tasub ühendust võtta.

Tapa muusika- ja kunstikooli õpilased olid edukad konkurssidel

Liina Kald

Sel sügisel on tulnud Tapa muusika- ja kunstikooli kaks rõõmsat uudist meie õpilaste eduka esinemise kohta suurematel rahvusvahelistel joonistusvõistlustel.

Teist aastat järjest oli meil suur rõõm teada saada, et rahvusvahelisel laste kunstivõistlusel Tšehhis Lidice 2022 said kaks meie õpilast tubli tunnustuse. 50. korda toimunud konkursil leidsid äramärkimist **Lisandra Oserovi** ja **Arete Pildi** kunstitööd.

Selle aasta võistluse alateemaks oli „Muuseum“. Kokku laekus võistlusele 14 527 kunstitööd 77 eri riigist. Eestist pälvis tunnustuse 12 last. Auhinnad anti üle 20. oktoobril lastemuuseumis Miiamilla toimunud Tšehhi suursaadik David Králi vastuvõtul.

Penteli 52. rahvusvahelisel laste kunstikonkursil Jaapanis said

Arete Pilt ja Lisandra Oserov Tšehhi suursaadiku vastuvõtul. Foto Ilmar Kald

samuti meie õpilased tunnustatud. Rahvusvahelisele osale saadeti kogu maailmast 34 504 laste kunstitööd 35 riigist. Eestist said auhinnad 8 last. Meie kooli õpilastest said medalid:

Loore Jete Jeltsov - Supreme Gold medal, **Marjelle Mai Müntser** - Gold medal, **Margarita Sanikhina** - Silver medal, **Justina Jakovleva** - Silver medal.

Lasteaedade kohatasu maksmisel hakkavad kehtima soodustused Tapa valla elanikele

Riina Haljasoks
Abivallavanem

Tapa vallavolikogu otsustas siduda valla lasteaedade kohatasu eelneva kalendriaasta Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud palga alammääraga alates 1. jaanuarist 2023.

Uue määrase järgi on lasteaedade kohatasu räähind järgmisel aastal 10% 2022 a. palga alammäärast ehk 65,40 eurot kuus. See kehtib juhul kui ei kohaldu ükski alljärgnevatest soodustustest. Tapa valla elanikele kehtib soodustus, milleks on 5% palga alammäärast, ehk 32,70 eurot kuus. Kui ühest perest käib lasteaias ka teine laps, siis tema eest

hakkab tasuma vanem 3% töötasu alammäärast, ehk 19,60 eurot kuus. Vanem vabastatakse laste kohatasu maksmisest, kui perest käib Tapa valla lasteaias kolm või enam last, tingimusel, et vanema ja laste elukohana on rahvastikuregistris märgitud Tapa vald.

Lasteaiatöötajate palgamäärad on seotud õpetajate palga alammääraga ja selle tõus koos üldise inflatsiooni suured lasteaedade kulusid. Enamiku lasteaedade kulusid tasuvad Tapa valla maksumaksjad, ka need, kelle lapsed lasteaias ei käi. Seetõttu on vajalik teha soodustusi neile vanemetele kelle tulumaks valda laekub. Vallaelarvelistest ning kohatasuna laekunud vahenditest

kaetakse lasteasutuse majandamise, personali töötasude ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulud. Vanema osa suurendamine võimaldab lasteasutustel uuendada õppimisel kasutatavaid vahendeid, rakendada senisest paremaid lapsest lähtuvaid õppemetoodikaid ning viia läbi koolitusi personalile.

Jaanuaris 2023 pole tarvis lasteaias kohatasu kanda jaanuari eest valla arvele, vaid tuleks ära oodata jaanuarikuu arved, mis tulevad lapsevanematele veebruari alguses uute numbritega.

Uus määrus „Tapa valla koolieelsetes munitsipaalasteasutustes vanemate poolt kaetavate kulude osa määr ja selle tasumise kord“ on leitud Riigiteatajas ja valla kodulehel.

Toimetulekutoetuse saamisel hakkasid kehtima uued piirmäärad

Riina Haljasoks
Abivallavanem

Seoses eluasemekulude kallinemisega kehtestas Tapa vallavolikogu toimetulekutoetuse määramiseks uued eluruumi alaliste kulude piirmäärad. Uued määrad kehtivad alates 01. oktoobrist ning see võimaldab puuduses kannatavaid inimesi rohkem abistada ning suurendada toetuse saajate ringi.

Toimetulekutoetust maksab kohalik omavalitsus riigielarvelistest

vahenditest. Toimetulekutoetuse arvestamise aluseks on üks elava inimese või perekonna kõigi liikmete eelmise kuu netosissetulek, jooksva kuu tasumisele kuuluvad eluasemekulud ning toimetulekupiir. 2022. aasta 1. juunist on toimetulekupiir üks elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele 200 eurot kuus. Iga alaealise liikme toimetulekupiir on 240 eurot kuus. Perekonna teise ja iga järgmise täisealise liikme toimetulekupiir on 160 eurot kuus. Toimetulekutoetuse saajal, kelle kõik

perekonnaliikmed on alaealised, on õigus saada koos toimetulekutoetusega täiendavat sotsiaaltoetust 15 eurot, mida maksab kohalik omavalitsus riigielarvelistest vahenditest.

Käesoleval aastal on toetust vajajate inimeste arv kasvanud seoses nii elu kallinemisega kui ka ajutise kaitse saanud Ukraina sõjapõgenike abistamisega. Toimetulekutoetuse piirmäärade tõstmine aitab perede majanduslikku olukorda leevendada.

Uute piirmäärade määramine on leitud Riigiteatajas ja valla kodulehel.

Tapa vallas on tulemas noortevolikogu valimised

Riina Haljasoks
Abivallavanem

Tapa vallavolikogu kehtestas uue määrase „Tapa Valla Noortevolikogu valimise kord ja tegutsemise alused“. Noortekogu eesmärk on olla vallavolikogu juures tegutsev nõuandev kogu, kus arutatakse noori puudutavaid küsimusi ning teha volikogule ja vallavalitusele ettepanekuid, lähtudes noorte vajadustest ja huvidest. Noortevolikogusse võivad kuuluda 13 – 26 aastased Tapa vallas elavad või õppivad noored.

Arutelude käigus valla noortega selgus, et 2019-ndal aastal vastuvõetud noortevolikogu tööd reguleerivad määrused vajavad noortemeelsemaks muutmist, et noored saaksid soovitud tegutseda ning et kehtivad määrused ei oleks takistuseks noortevolikogu valimiste korraldamisel. Näiteks tohtis

varasema määrase järgi noortevolikogu valimine toimuda ainult koolides hääletusdelitega ning seda tühe kuni kolme tunni jooksul. Arvestades täna-seid elektroonilisi võimalusi, valib uue määrase järgi, valimiste aja, viisi ja koha valmiskomisjon, kes saab arvestada noorte soovidega ja tegelike võimalustega.

Noorte osalusel on kohaliku omavalitsuse toimimisel suur roll. Noori kaasates noored ainult ei kuule ega õpi demokraatiat ja kodanikuks olemist, vaid neil on ka suurepärane võimalus anda oma panus valla arengusse ning olla valla täisväärtuslik liige. Noortevolikogu tegevus rajaneb demokraatia põhimõtetel, toetades noorte omaalgatusi ja ühistegevusi.

Noortevolikogu uus määrus on kättesaadav Riigiteatajas ja valla kodulehel, noortekogu valimised toimuvad 2023 aasta kevadel ning lisainfot jagatakse enne valimisi, valla kodulehel.

Tapa Valla piirkonna liikumissari

Taivetri mm

toimub 1.12.2022 - 30.04.2023 (151 päeva)

Trimmikastide asukohad:

- Tamsalu suusarajal Pihne juures, „minitrilm“ – pika trimmiraja pooltel teel
- Põdrangu – Sääse raudtee ülesõidu juures
- Porkuni – 5 km ja 7 km raja hargnemise kohas (start vanas bussipeatuses)
- Vajangu – Roosna teeristi läheduses vanal raudteetammil ja kuli künkalit tuleva tee ning terviseraja ristis
- Tapa – Rutkaste matkaraja alguses
- Jämeda – Nelijärve Puhkekese juures

Trimmijatad, kes on käinud 151 päeva jooksul trimmirajal vähemalt 120 korral, autasustatakse Tapa Valla Spordikeskuse poolt medaliga.

Minitrimitajad, kes on käinud üle 130 korra, autasustatakse samuti medaliga.

Lisaks loositakse igal kuul välja kinkekaarte nende vahel, kes on trimmirajal käinud vähemalt 5 korda.

Tulemused ja info: tapasport.ee/trimm

Rohkem infot: info@tapasport.ee või kirjutage Tapa Valla Spordikeskuse Facebooki

TIDRIKU PUIT OÜ

Ostame:
kasvat ja vinnastatud võsa
looduskaitsealuseid kinnistuid
raiejäätmeid
raieõigust

Pakume:
kraavide puhastamist
väljaveoteenust
loikusteenust
metsamaterjali vedu

Müüme:
küttepuid

Telefon: 53854412
E-mail: tidikupuit@online.ee
tidikupuit.ee

Otsime valve ja turvatöötajaid.
Vanus al.19, hea füüsiline vorm. Eesti keel nõutav.
55569021, info@articard.ee. Asukoht Betooni 3, Tamsalu

Foto erakogust

Learn for Life Dare for more

Kerstin Nurmsalu
Tamsalu Gümnaasium, 12. klass

„Learn for Life Dare for more“ projekti teine kohtumine toimus 19.–23. septembrini Tamsalu Gümnaasiumis. Projektis osalesid Eesti, Läti, Bulgaaria, Rumeenia ning Türgi õpilased. Esimene projektikohtumine toimus maikuu Bulgaarias, kus tutvuti õpilasfirma tegemise alustega ning sellega, kes on ettevõtjad ja mida see töö endas sisaldab. Eestis tuletati õpitut meelde, räägiti Tamsalus tegutsenud õpilasfirmadest ning lõpuks pidid rahvusvahelised grupid ka omavahel õpilasfirma plaani looma, mille seast viimasel päeval valiti välja parim.

Oma kogemusest ettevõtjana käisid rääkimas nii kohalikud inimesed kui ka inimesed väljastpoolt Tamsalu. Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia direktor Juko-Mart Kõlar rääkis noortele oma kogemusest ettevõtjana ja heast ajaplaneerimisest. Reena ja Matthew Curphey rääkisid oma pere-ettevõttest ning õpetaja Reena lisaks ka enda käsitöö ja kunsti turundamisest. Enda kogemust ettevõtjana jagasid ka Tamsalu Gümnaasiumi õpetajad Johanna Sinik ja Reelika Veelmaa. Lisaks rääkis Maarit Kukk Tamsalus varem tegutsenud õpilasfirmadest ning sellest, kuidas õpilasfirma edukalt üles ehitada. Enda õpilasfirma tegemise kogemust jagasid ka Tamsalu Gümnaasiumi vilistlased Marta Kolde ja Anella Veebel ning praegused õpilased Karmen Nõmmik ja Mari-Ann Rõuk.

Lisaks loengute kuulamisele ja õpilasfirma loomisele käisid õpilased ka ringreisil Lääne-Virumaal. Külastati Kõrre meremuuseumi, Palmse mõisa, Rakvere linnust ja Porkunit.

Eesti tüdrukud kommenteerisid projektis osalemist järgnevalt:

Tore seltskond tegi projekti väga meeldivaks. Uued väljakutsed võrrast valdkonnast harisid mind palju. Ringreis Lääne-Virumaal oli üllatavalt vahva. - Sandra Tinnuri

Projekt oli silmiavardav, sest sai kuulda erinevate inimeste ettevõtetest ja nende teekonnast. Lõputseremoonial õppisime teiste rahvaste kultuuri kohta ning saime erinevate riikide suupisteid maitsta. - Annabel Aalpere

Silmaringi avardav kogemus, palju toredaid rahvusvahelisi tutvusi sai ja uusi teadmisi ettevõtluse ja üldse kogu ärimaailma kohta. - Kirke Pihlak

See projekt aitas saada uusi teadmisi, koostöö eri riikidest õpilastega aitab arendada inglise keele oskust ning kultuurilist silmaringi. Samuti sain uusi teadmisi ettevõtlusmaailmas. -Karis Kasekamp

Suurepärane võimalus tundma õppida erinevate riikide kultuure ja rahvast ning luua uusi sõprussidemeid. - Caroline Kiviberg

Projekt arendas minu oskusi õpilasfirma loomisel ning andis üldiselt teadmisi ettevõtlusmaailma kohta. Samuti oli tore saada uusi sõpru teistest riikidest ning õppida rohkem nende kultuuri kohta. - Kerstin Nurmsalu

Oli meelde jääv ning hariv nädal. Kohtumiseni Rumeenias.

Pikter Grupp OÜ

müüb 3m ja lõhutud küttepuid.

Kuivi ja tooreid, erinevad liigid, pikkuses 25- 60cm. Saadaval ka puit- ja turbabriketti, pelletit ja kivisüsi. Lisaks pakume liiva, killustikku, sõelmeid, sõelutud mulda.

Küsi julgelt infot! Tel 5013862, e- mail: pikter@mail.ee
Teenustena: transport, multiftkonteinerite rent ja kaeveteenus

Tartu Puu OÜ

puhastab teie metsaääred, põlluääred
ja kraavipealsed kasvavast võsast.

Info: 58872388

Foto Anne Kraubner

Erasmus+ projektikohtumisest Tamsalu Gümnaasiumis

Anne-Mai Kruutmann, Emma
Lotta Vikk, Eliise-Marie Soll

Erasmus+ projekt „Unknown HEROINES“ toimus 16.–20. oktoobril Tamsalus. Kokku said õpilased Hispaaniast, Poolast, Kreekast, Türgist ja Eestist. Projekti peamine eesmärk on tutvuda eri riikide naisnäitlejate, poliitikute, filosoofide, lauljate ning teiste oluliste tegelastega avalikus ruumis. Tamsalus toimunud kohtumine keskendus naisnäitlejatele, eesmärgiga juhtida tähelepanu naiste osalusele teatris ja filmis.

Varasemad projektikohtumised on toimunud Türgis, Poolas ja Kreekas. Tamsalus saadi kokku neljandat ehk eelviimast korda ning kohtumine toimus kokku viis päeva.

Esimesel päeval oli projektil osalejate soe vastuvõtt, kus neile esinesid Tamsalu kooli tublid lauljad ja tantsijad. Kui esinemised olid läbi saanud, tutvustasime teistest riikidest pärit õpilastele ning õpetajatele meie kooli.

Pärast kooliga tutvumist anti meile

ülesanne, mille käigus pidime lavastama näidendi „Tuhkatriinu“ ning hiljem seda ka teistele esitama. Peale näitemängu käisime söömas ja siis panime end valmis, et minna Porkunisse. Porkunis käisime Paemuuseumis ning hiljem jalutasime järve äärde. Tagasi kooli jõudes rääkisime enda emadest ja vanaemadest, kui meile olulistest ja erilistest naistest, kes ongi tundmatud kangelannad.

Teist päeva alustasime esitlustega. Pärast seda tuli jagada grupid pooleks, üks grupp läks vaatama filmi, mille kohta esitati hiljem ka küsimused ja toimusis arutelu rahvusvahelistes gruppides ning teine grupp valmistas stencil tehnikas grafiti näitlejate portreedest. Kui film oli vaadatud ja portreed valmis, võtsime ette tee Rakvere Teatrisse. Kohale jõudes jagati grupid taas pooleks ning meile tutvustati teatrimaja sisemust.

Kui teatril oli tiir peale tehtud kogunesime kõik teatrisaali, kus kaks Rakvere Teatri näitlejat - Tiina Mälborg ja Grete Jürgenson - rääkisid oma kogemustest näitlejana. Öhtu lõppes

maitsva toiduga teatri kohvikus.

Kolmandat päeva alustasime taas-kord ettekannete ja Kahootidega, kuid seekord rääkisime hoopis kuulsamate näitlejatest kui eelmisel päeval. Kui esitlused olid ette kantud tuli meil teha seitse gruppi. Iga grupp tegi kaks plakati näitlejatest, kes neile kõige rohkem meelde jäid. Kui plakatid olid valmis saanud, pandi need seinale üles teistele vaatamiseks.

Pärast seda söime koolis kõhud täis ning taaskord panime end valmis, et minna viimasele väljasõidule. Väljasõit oli Palmse mõisa, kus tutvustati meie hoone ajalugu ning ümbrust. Hiljem saime ka iseseisvalt ringi käia. Külalistele oli see nauditav kultuurikogemus.

Öhtu lõpetasime ühiselt spordihooones süües ja jutustades. Täna meie projektis osalejad ning jagasime kätte tunnistused. Kui kingid olid üle antud, oli ärasaatmispidu, kus tantsisime ja laulsime.

Täname kõiki, kes tegid võimalikuks projektikohtumise toimumise. Õppisime ja kogesime palju uut ja huvitavat.

Foto Merle Varblane

Sloveenlased Tapa Gümnaasiumis Sõprus läbi projekti

Helga-Mai Kivisild
Tapa Gümnaasiumi õpilane

Erasmus+ projekti raames külastasime Sloveenia kooli kevadel, aprillis. Septembri lõpus tegid sloveenlased meile vastukülastuse Eestisse. Ootasime neid väga, kuna olime saanud väga headeks sõpradeks. Hoiatasime oma külalisi ette, et Eestis on sügisel suhteliselt külm ning seetõttu pakkisid nad kaasa oma soojemad riided ja talvejoped. Sel ajal on Sloveenias veel üpris soe, nii umbes 23°C.

Esimesel kahel päeval näitasime neile Tallinna vanalinna ja meie merd. Meri on neile peaaegu sama ebatavaline kui meile mäed, sest kui Sloveenias ringi vaadata, siis oled igalt poolt ümbritsetud mägedest, Eestis imetlesid nemad meie tasast maad.

Ronisime sloveenlastega Olevitse kiriku torni tippu, kust avanes vaade Tallinna linnale ja imelisele merele. Samuti näitasime neile Riigikogu hoonet, Pika Hermannitorni ja palju muud. Tapal tutvustasime Tapa Gümnaasiumiga, külastasime Tapa muuseumi ning õppisime palju Eesti ja Tapa linna ajaloo kohta. Eesti õpilased korraldasid Tapa Action Bound mängu ning päeva lõpus nautisime Eesti komme, mida mujalt riikidest ei saa.

Sloveenlased käisid meiega ka ainetundides, kaasõpilased ja õpetajad võtsid nad viisakalt ja soojalt vastu. Matkasime Kakerdaja rabas, käisime Altjas ja kiikusime rahvakiigel, sõitsime Narva ja nägime Vene- ja Eestimaa piiri. Nägime ka Tartut oma ilusate skulptuuridega ja veetsime huvitava päeva AHHAA keskuses.

Nädalavahetusel said külalised oma majutaja perega käia mitmetes paikades ja näha kohti, mida nad programmi raames ei oleks näinud.

See oli kindlasti ülimalt tore kogemus, kuid huvastjätt oli seevastu nukker, kuna enam polnud me kindlad, millal me oma sõpru veelkord näeme. Tegime siis koos lubaduse kokku saada järgmise viie aasta jooksul.

Oleme kõik väga tänulikud ja rõõmsad, et saime osaleda Erasmus+ projektis, et meile anti selline võimalus reisida, näha maailma, laiendada oma silmaringi ning saada uusi ideid oma koolielu arendamiseks. Need kogemused, kohtumised ja sõbrad jäävad meiega elu lõpuni.

Erasmus+ projekti nr 2021-KA122-SCH-12 „Õppeainete loimimine ja õppetöö jõukohastamine ainetundides“ raames külastasid 26. septembrist kuni 03. oktoobrini 2022 Tapa Gümnaasiumi kuus õpilast ja üks õpetaja Sloveeniast. Sloveenia õpilased külastasid meie ainetunde, tutvustasid meie õpilastele oma riiki ja haridussüsteemi.

Voldemar Olt 90

Tiit Uus

Voldemar Olt tähistas oma suurt juubelit laupäeval, viiendal novembril. Ta on teenekas Tamsalu EPT tööveteran, keda võib lausa legendiks nimetada, sest ta alustas Tamsalu EPT-s (tol ajal Tamsalu Masin-Melioratsioonijaam) tööd traktoristina 1951. aastal, st kohe pärast selle loomist (1950). Hiljem töötas ta aastakümneid ekskavaatori-juhina. Maaparandustööde vähenedes siirdus Voldemar Olt EPT töökotta ja töötas seal veel üle paarikümne aasta keevitajana kuni pensionile minekuni. Ta on olnud Tamsalu EPT 1962. aasta kompleksvõistluse võitja, olles ekskavaatori nr. 15 vanemjuht.

Esimesena asutuses ületas Voldemar Olt koos oma paarimehega ekskavaatoril E-352 aastas 100 000 m³ kaevetööde piiri. Teda on autastatud medaliga „Eeskujuliku töö eest“ ja ta on Tamsalu EPT „Kuldsete käte

Elavat legendi Voldemar Olti õnnitletakse suure juubeli puhul. Foto Tiit Uus

medali“ laureaat.

Sõprade hulgas tuntakse teda lihtsalt Vollina. Volli on hea ning sõbralik kamraad igas seltskonnas. Ta on ka kauaaegne ja aktiivne Tamsalu Muuseumi Sõprade Seltsi (TMSS) liige – üks neist vähestest, kes oli seltsis tegev juba algusaegadel.

Suure juubeli puhul autastustas TMSS Voldemar Olti seltsi aukirjaga, mille andis üle juhataja Maie Nõmmik.

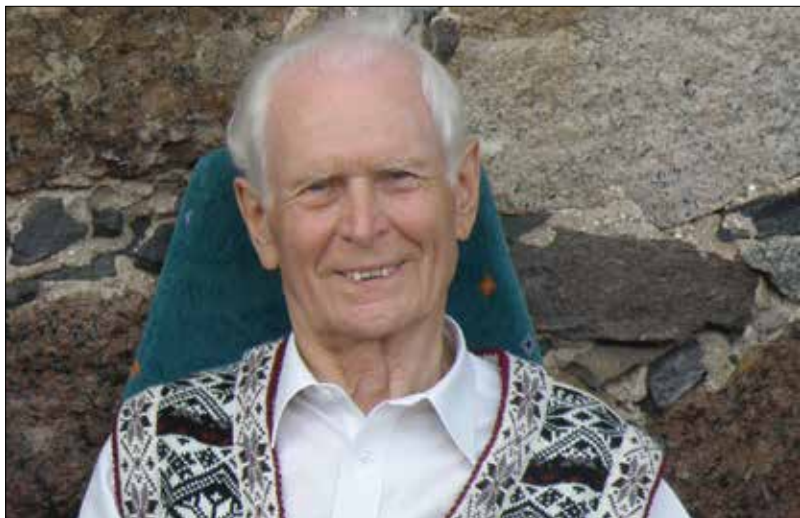
Endised töökaaslased, sõbrad ja tuttavad Tamsalus, aga ka kaugemal soovivad Vollile jätkuvalt head tervist ja muheadat meelt.

Me ei tea, kelleks me saame siis, kui meid enam ei ole...

Kairi Kroon

Kaldale liuglevad luiged,
aeg on sõnatu, vaikus on vaba,
sooja igavikulist tuiget
tajud ühtäkki taevaste taga.
Vaata, puudel on uduloorid,
kuula, tuulepill mängib üht viit.
Alles täitisid kaunimad soovid,
täna peatumata läed siit...
Vetepiirilt peegeldub rabu,
sulen silmad ja kuulen su naeru.
Kaunist luigelendu palun
sinu naerule sealpool aegu.
Vetepiirilt peegeldub rabu,
sulen silmad ja tajun su soojust.
Kõik, mis olnud aega mahub,
ei lõppe sinna, kuhu päikene loojub.
Kaldale liuglevad luiged,
just nad laulsid seal luidete taga.
Laulsid elust ja ajast ja kõigest,
mida sinagi hindasid väga...
Kaldale liuglevad luiged,
sealt nad peagi pääsevad vabaks,
minekutes on kurba huiget,
aga soojust neist palju jääb maha...
Lembitule Kairilt 8.11.2022

Hingedekuu niiskesse udulõnga põimituna otsib inimhing mõtisklemisküünalde leegiväreluses mälestuste soojust ja igaviku valgust. Rändan siin oma aja ja lähen.... Rändaja jälgede suurus oleneb sellest, kui väarikas ja eriline on olnud rändaja isiksus, tema teod ja tema aeg. Kuskil kõik-suses ületame me kunagi kõik Looja poolt meile mõõdetud ajajoone.

Lembit Vomm

Foto erakogust

Kunagi ei saa öelda, et kellegi jaoks oli rännak lühike või pikk, sest rännak jääb alati lühikeseks. Alati! Me ei tea, kelleks me saame siis, kui meid enam ei ole, aga me teame, et aeg ei lõppe taevaste taga või loojangupuna hääbumisvaikus enne pilkast ööd. Me ju igatseme kusagil edasi kestmist....

Kõik loodud rajad kulgevad edasi, kuigi väsinud rändur lahkub... Loodud rajad kulgevad läbi meie armsate unenäo, läbi laste ja lastelaste naeru, läbi kodulõhnade ja väärtushinnangute, läbi ilusate traditsioonide ja lugude, mis jutustatakse neile, kes homsetes ootel.

Hingedekuu kaheksandal päeval lahkus Tapal väga lugupeetud ja austatud väarikas härrasmees Lembit Vomm. Lembit jäi 90. aastaseks. Kõigil, kellel on Lembituga natukenegi

võimalust olnud koos rännata, räägivad nüüd omi lugusid. Need lood on lihtsad, siirad, väarikad, lugupidavad, ausad, õiglased, südamlikud, hoolivad, targad, armastusväärased. Just sellised nagu oli Lembit ise oma teekaaslastele.

Jah, minekutes on alati kurba huiget, aga igatsus, et teispoosuses alanud luigelend puudutab siia jääjate peade kohal kaitsvalt ja hoidvalt helesiniseid taevaid, jätab meile võimaluse seda ka uskuda. Kurbusel ei ole mõõtu. Kõik, mis olnud aega mahub, ei lõppe sinna, kuhu päikene loojub... Näidaku udulatern sulle läbi algavate hallaööde valgust, et sa jõuaksid igaviku koju päralt, Lembit! Austusega Kairi Kroon Lembitu koorikaaslane, perekonnatuttav ja rännukaaslane aja askelduste aiast...

Tamsalu Lunastaja kirik

Foto Tamsalu kirik

Kiriku kella heli Tamsalus

Tauno Toompuu
EELK Viru praostkond
EELK Rakvere Kolmainu kogudus

Alustan põhiküsimusest: miks kirikukellased üldse helistama peab ja veel sageli? Lihtne vastus on see, et tegemist on kultuuri küsimusega. Siin ei ole otseselt pistmist usu või jumalateenistustega. Euroopaliku tava ja kultuuriruumiga käib lahutamatu kokku, et linnakirik kella helistavad ühtlasi ka aega. Minge ükskõik millisesse Prantsusmaa või Saksamaa, Soome või Rootsi – miks mitte ka Läti või Leedu väikelinna – ja te avastate, et seal toimub see samamoodi. Kui on kirik ja kirikus kellad, siis üldjuhul need helisevad – helistavad täis- ja pooltunde, sageli ka veerandtunde. Eesti suuremates linnades on see samuti just nõnda olnud. Näiteks Tallinna Toomkiriku kellad löid kuni 2000-ndate aastate alguseni ööpäev läbi. Isegi väikesesse Rakverre paigutati taoline helistamise mehhanism juba 19. sajandi lõpus ja sellest ajast on kell helistanud aega iga 15 minuti tagant, kuigi jumalateenistuse kellad olid nõorist tõmbamisega ja kellamehe abil. Seega on meil tegemist linnakirikute tavaga – kus on kell ja vastav mehhanism, siis seal lööb kirikukell kindlasti ka aega.

Kirikukellade helistamise tava hoiakse elus isegi kõige sekulaarsemates kogukondades, sest nagu öeldud, tegemist ei ole usu teemaga, vaid sellega, et me kuulume läänelikkult kultuuriruumi. Nii esindab kellade helin neid väärtusi, mida Euroopas oluliseks peame, sümbooliseerides omal moel sedagi kummale poole Ida-Lääne väärtusruumi me Eestis kuulume. Teatavasti õigeusu kirikus taolist aja helistamist kirikukelladega ei tunta. Nõnda kujutan ette, et Lääne-Ukrainas, näiteks Lvivi linnas, kus on palju katoliku kirikuid, ollakse väga tänulikud iga kõlava kellalöögi eest, mis nende kirikutornidest kõlavad. Kaitskakse ju Ida - ja Lõuna-Ukrainas parasjagu neidsamu väärtusi, mida need kellalöögid sümbooliseerivad. Kui sõda tõesti peaks võtma teise pöörde - hoidku Jumal ja Ukraina kaitsjad selle eest! -, siis lisaks vaba Ukraina kadumisele vaikiks ka need kirikukellad, sest agressor teab väga hästi kui võimas on sümboli vägi.

Muide, Euroopas on neil kelladel täna ka teine kultuuriline väärtus, kuna paljudes linnades on kirikute kõrval ka mošeed, mille minarettidest mitmel pool kostub araabia keelne palvehüüd 5 korda päevas. Küsimus ei ole mitte niipalju võitlusega teise kultuuri (siinjuures siis islamikultuuri) vastu, vaid tõsiasjaga, et kui me iseendi pärandit ja kultuuri hinnata ei oska, ei tee seda ka teised. Ehk et kokkuvõtlikult on kirikukellade helistamine kultuuri ja traditsioonide küsimus ning näitab Tamsalu puhul selgesti seda, et tavalisest hallist raudteeasulast on saamas arenev euroopalik linn. Helisev kirikukell kuulub samasse komplekti kauniks tehtud Kukulossi ja promenaadiga ning väärustab meie elukeskkonda.

Mina ise elan ühes helisevate kelladega kiriku veere Rakveres, siin elab meid päris palju. Kellad helisevad meil iga päev vahemikus 07.00-22.00 ja iga 15 minuti tagant. Lisaks veel laupäevased õhtukellad ja pühapäevade ning pühade kellad. Lisaks matuse, laulatuse ja muude palvuste kellad. Ainus nurisemine, mis minuni jõudis oli sel suvel, aga see kiriku kõrvale tüürikorterisse kolunud üürnik ütles lõpuks minu meelest midagi väga olulist. Nimelt, et ta annab endale aru, et kirik oli siin enne teda ja mingid tavad on olulisemad kui tema hommikune uni.

Inimene on ääretult kohanemisevõimeline ja see, mis alguses on harjumatu ja häiriv, muutub ühel hetkel loomulikuks ja pea märkamatuks asjaks. Liitsin kokku, et ühtekokku heliseb Tamsalu kiriku kell ööpäevas koos löökidega ja nendevahelise 2,5 sekundilise pausiga kokku umbes 4 minutit. 24 tunnist ehk 1440 minutist 4 minutit kellahelina. Kas seda on palju või mitte, sõltub ilmselt taas inimesest. Aga pannes selle konteksti, milliseid helisid on meie ümber tänapäeval ja mille peale me oma aega kasutame, siis võib olla, et see neli minutit ei ole liiga palju? Eriti kui selle läbi üks vana Euroopa traditsioon võiks ka Tamsalus kui arenevas väikelinnas elujõuline olla, nõnda et meil olemas veel üks sümbol, mis aitab meil hoida selga sirge ja väärtustet paigas ning tulevikku vaadates ehk kindlamalt püsima jääda. Siis ehk ei ole seda tõesti liiga palju.

Rahusooviga, Tauno Toompuu

TAPA EHITUS OÜ

teostab järgmisi töid:

- Omaniku järelevalve
  - Hoonete renoveerimine
  - Katuste ehitamine
  - Välisseinte soojustamine
  - Vundamenditööd
  - Duširuumide, saunade, kuuride ehitamine
  - Aedade ehitamine
  - Kiviterrasside ja puiterrasside ehitamine
  - Siseviimistlustööd (siseruumide viimistlus, ehitamine)
- Telefon 53437995, meil info@tapaehitus.eu

ARELO OÜ

Müüme kohaletõimetamise võimalusega:

- sõelutud mulda,
- liiva,
- purukruusa,
- killustikku,
- freesasfalti.

Kalluri, multilifti, kopplaaduri, frontaallaaduri, greideri jm rasketehnika teenuse osutamine. Pakume fekaalivõetust 10m³ või 3m³.

Info tel 5636 0462,
e-mail areloinfo@gmail.com.

ERAMETSAGRUPP OÜ

OSTAME METSAMAAD,

RAIEÕIGUST,

KASVAVAT JA
VIRNASTATUD VÕSA,

PUHASTAME KINNISTUD
VÕSAST

TEL.58078644

NLP HOOLDUS

AUTOSALONGI
KEEMILINE PESU
NAHK, TEKSTIIL
VELJED
AUTO PESU

LEIAD MEID
TAPALT

56296583

Jõulabussi tuur
Tapa vallas
18. DETSEMBER 2022

Külla tuleb jõuluvana, kes lunastab komme vahva luuletuse või laulu eest

10.00 - 10.30 Vajangu kohviku ees
11.00 - 11.40 Järeda poe ees
12.00 - 12.40 Lehtse kultuurimaja juures
13.00 - 14.00 Tapa keskväljakul
14.30 - 15.00 Assamalla raamatukogu juures
15.15 - 15.45 Porkuni rahvamaja ees
16.00 - 17.00 Tamsalu kultuurimaja ees

Koduste laste jõulupakid jagatakse jõulubussis!

Bussi saadab teele Tapa Vallavalitsus koostöös Tapa Valla Kultuurikeskusega

Mälestame endise Tapa Autobaasi peainsener
LEMBIT VOMM'i
03.08.1932-08.11.2022
Avaldame kaastunnet lähedastele
KÜ 1. Mai pst 23a elanikud

Südamlik kaastunne perele ja lähedastele kalli
PEETER LAURING'u
kaotuse puhul.
KÜ 1. Mai pst 23a elanikud

Avaldame kaastunnet Taimile ja lastele
armsa abikaasa ja isa
Peeter Lauringu kaotuse puhul.
Tapa Turu 3 korteriühistu elanikud.

*Lahkus elu, vaikus valu,
väsisid su töökad käed...*
Mälestame ja avaldame kaastunnet lähedastele
PEETER LAURINGU
lahkumise puhul.
Pikk 8 ühistu elanikud.

Mälestame kauaaegset nõukogu liiget
PEETER LAURING
Avaldame kaastunnet lähedastele.
Eesti Korteriühistute Liit

Mälestame Tapa Valla teenekat kodanikku ja
tunnustatud aastategijat
PEETER LAURINGUT
Avaldame kaastunnet lähedastele
Tapa Vallavolikogu
Tapa Vallavalitsus

Kustus elu, vaikus valu
Väsisid Su töökad käed.
Head Peetrit
mälestavad endised klassikaaslased
Õhtukooli päevilt

*Iga lahkumine on raske,
Iga teelesaatmine kurb...*
Avaldame kaastunnet Hinnale ja Küllikesele
kalli abikaasa ja isa
ANTON JÕESMA
surma puhul
Mälestavad Elma, Vello, Pille Bingru ja Eero-Priit

Mälestame ja avaldame kaastunnet omastele
JAAK VIKATI
surma puhul.
Majanaabrid ja Maie Lehtsest.

VALLAVALITSUSE JA VALLAVOLIKOGU INFO

Ülevaade toimunud volikogu istungist

Alari Kirt
Volikogu esimees

Oktoobrikuu istung toimus seekord 27. oktoobril Tamsalu Gümnaasiumi aulad. Väljasaadetud päevakord koosnes kümnest punktist. Päevakorra kinnitamisest tehti ettepanek punkt, mis puudutas Karja tn. 4 kinnistu müüki, päevakorrast välja jätta. See ettepanek läbi ei läinud ja volikogu alustas tööd väljasaadetud päevakorra järgi.

Kõikidest käsitletud punktidest ei hakka siinkohal ülevaadet tegema, nagu ikka saab protokolli ja vastuvõetud otsuseid lugeda valla veebilehelt ja Riigi Teatajast.

Oluline punkt oli Tapa valla noortevolikogu valimise ja tegutsemise kord. Juba olemasoleva korra muutmise vajaduse tingis soov, et rohkem noori oleks kaasatud selle kogu tegevusse. Eelnõu ettevalmistamise käigus suheldi noorte endiga, et välja selgitada, millised olid nende mõtted ja ettepanekud olemasoleva korra kohta. Neid ettepanekuid võeti kuulda ja loomade, et noored on ka ise rohkem huvitatud osalema noortevolikogu töös.

Järgmine päevakorra punkt oli kõiki lasteaias käivate laste vanemaid puudutav. Selles muudeti juba neli aastat tagasi kehtima hakanud korda, milles oli

lastevanemate poolt kaetav osa esimese lapse pealt 30 eurot kuus. Selle juures ei arvestatud seda, kas lapsevanem on Tapa valla registrijärgne kodanik või mitte. Uue korra järgi tehakse vahet Tapa valla kodanike ja mittekodanike vahel, seda eelkõige sellepärast, et anda siin juba elavatele inimestele lisamotivatsiooni ennast Tapa valda sisse kirjutada. Pidevate kulude kasvu katavad kinni Tapa valla elanikud läbi enda poolt makstava tulumaksu. Seepärast ongi õiglasem, et nemad maksaks vähem kui need, kes ei ole registrijärgsed vallaelanikud.

Septembri volikogus tutvustas vallavanem volikogule mõtteid kustkohast ja kuidas saaks vald kokku hoida ja milline vara on vallale valitsemiseks mittevajalik. Selle tutvustuse esimene pääsuke oli eelnõu Karja tn. 4 kinnistu müügi kohta alghinnaga 60 000 eurot. Kinnistul asuv palkmaja on paar esimest aastat olnud mingil määral kasutuses. Ülejäänud pea parkümmend aastat on seisnud peamiselt tühjana. Hääletamisel volikogu jäi tulemus viiki, seega otsust ei sündinud müügi kohta ja nüüd peame edasi arutama - kas eelnõu tuleb uuesti järgmise volikogu päevakorda või las seisab ja laguneb edasi veel parkümmend aastat.

Seitsmes punkt oli Tapa valla uue arengukava ja eelarvestrateegia tutvustamine. Seda eelnõud loetakse mitmel istungil. Peale oktoobri istungit toimu-

sid valla suuremates keskustes arutelud. Samaaegselt menetlevad eelnõud vallavolikogu komisjonid ja ettepanekud muudatuste kohta esitati vallavalitsusele 14. novembriks. Siinkohal tahan tänada kõiki neid, kes osalesid arengukava valimisel, käisid avalikel koosolekutel ja arutlesid valla ja oma kodukoha tuleviku ja probleemide üle. Käisin ka ise enne arengukava valimist kõigil kaheksal avalikul koosolekul valla erinevais paigus ja sain piisavalt hea ülevaate nendest muredest, mis elanikel on ja mis vajaks lahendamist.

Lühidalt kokkuvõttes on peamised probleemid, eriti maakohtades, seotud kõigega mis puudutab liikumist. Teede olukord, bussipeatuste olemasolu ja seisukord, bussiühendused, valgustus jne. Aga ka heakord, lagunevad hooned ja prügimajandus. Eks uus arengukava peabki hakkama neid ülesandeid lahendama.

Viimased punktid olid maakonna mõistes väga olulised. Maakonna arengustrateegia ja selle tegevuskava näitavad kätte, millises suunas hakkab maakonna areng toimuma. Suur erinevus selle kava ja varasemate analoogsete kavade vahel on see, et enam ei ole seal sees kõigi maakonna omavalitsuste soov ja mõtteid, mis puudutavad vaid neid omavalitsusi. Nüüd on seal kajastatud vaid ühised huvid.

Vallavalitsuse 42.- 45. istungi otsuseid

- Anda ehitusluba suurkaevu (ehitisregistri kood 291667155) rajamiseks Tapa vallas Türi külas Kilgi kinnistule.

- Võtta arvele Läpi külas Tuleme maaüksusel (katastritunnus 79201:001:0472), asuvad ehitised (üksiklamu, salvkaev ja maakeldri varemed) ja määrata nende hooldajaks Tapa Vallahooldus.

- Võõrandada enampakkumisel Tapa vallale kuuluv hoonestatud kinnistu asukohaga Tapa vald, Linnape küla Lille maaüksus (reg. osa nr 21992150, katastritunnus 79201:001:0509) ja kirjaliku enampakkumise korras läbi elektroonilise oksjoni veebiportaalis Osta.ee portaali korteriomand asukohaga Lääne-Viru maakond, Tapa vald, Töörakörve, Kontori, korter nr 2.

- Rahuldada Tapa valla alustava ettevõtja toetuse taotlusvooru esitatud taotlused ja määrata alustava ettevõtja toetus järgmiselt: Maris Uudeküll, projekt „OÜ Lillikeskus“; Marina Lozovski, projekt „Pets Salutem OÜ“.

- Anda ehitusluba päikeseelektrijaama (ehitisregistri kood 291668022) püstitamiseks Tapa vallas Raudla külas Ojala ja Saarma kinnistutele.

- Anda ehitusluba küüni (ehitisregistri kood 108013682) lammutamiseks, asukohaga Tapa vald, Vahakulmu küla, Kömmu.

- Algatada Tapa vallas Tapa linnas Ambla mnt 41a (katastritunnus 79201:001:0593) ja Pargi tn 23a (katastritunnus 79201:001:0515) maaüksuste

ja lähiala detailplaneeringu koostamine.

- Anda kasutusluba aadressil Tapa vald, Järsi küla, Metsamõisa asuvale päikesepaneelidele (ehitisregistri koodiga 291660819) kasutamise otstarbel – muu energiatööstuse rajatis.

- Väljastada projekteerimistingimused Tapa vallas Tapa linnas Loode tn 8 kinnistule pitsa-kohviku püstitamiseks.

- Anda ehitusluba päikeseelektrijaama (ehitisregistri kood 291668454) püstitamiseks Tapa vallas Tapa linnas Kesk tn 5 kinnistule katastritunnusega 79101:008:0310.

- Kinnitada Everok Ehitus OÜ-ga sõlmitud töövõtulepingu nr 4-2/19/38-1 lumetõrje tunnihinnaks 67,24 eurot käibemaksuta (80,69 eurot km-ga); OÜ Tapa Autobussipark sõlmitud töövõtulepingu nr 4-2/19/35-1 lumetõrje tunnihinnaks 52,90 eurot käibemaksuta (63,48 eurot km-ga) ja libedusetõrje tunnihinnaks 273,23 eurot km-ta (327,88 eurot km-ga).

- Väikehanke „Tamsalu spordihoone saali, Tamsalu Gümnaasiumi võimla ja Tamsalu Gümnaasiumi õueala valgustite asendamine ökonoomsematega“ tulemuste kinnitamine - tunnistada edukaks Särts OÜ pakkumus.

- Korraldada Tapa vallas Tamsalu linnas Kesk tn 2 asuva administratiivhoone Ikorrusel paiknevate äriruumide (üldpinnaga 61,5 m²) (edaspidi ruumid) kasutusele andmiseks kirjalik enampakkumine.

- Kehtestada Tapa linnas asuva Liblika

maaüksuse ja selle lähiala detailplaneering.

- Määrata Tapa valla 2022.-2025. aastate majandusaasta aruande audiitoriks Audest Audiitorteenuste OÜ, registrikood 12781793.

- Kehtestada Tapa valla munitsipaal-koolide ja -lasteadeade personali lõunasoogi ühekorra maksumuseks 2,30 eurot.

- Tamsalu Gümnaasiumi võimla ja Tamsalu Gümnaasiumi õueala valgustite asendamine ökonoomsematega“ tulemuste kinnitamine - tunnistada edukaks Ledsystem OÜ pakkumus.

- Kooskõlastada suurkaevu rajamise asukoht Madise kinnistul Türi külas Tapa vallas.

- Kehtestada Tapa Valla Hooldekodu kohamaksumuseks 850 (kaheksasada viiskümmend) eurot kalendrikuus.

- Tunnistada korteriomandi Üleviste tn. 12-21, Tapa linn, Tapa vald, Lääne-Virumaa (Tartu Maakohtu kinnistusosa registrios nr 54627831) kirjaliku elektroonilise enampakkumise võitjaks Erle Porrosen.

- Tunnistada hoonestatud kinnistu asukohaga Linnape küla, Lille kinnistu (kat.tunnus 79201:001:0509) elektroonilise enampakkumise võitjaks Andri Nugisman.

- Võõrandada Tapa vallale kuuluv hoonestatud kinnistu Rägavere tee 11, Lehtse alevik (Tartu Maakohtu kinnistusosa registrios nr 5560231; katastritunnus 79001:001:0047) enampakkumisel alghinnaga 27 000,00 (kaks-kümmend seitse tuhat) eurot.

Toimetuse vabandus

Ajalehe Sõnumed oktoobrikuus ilmunud artiklis „Enne volikogu otsuseid ei ole nimekirju ja müügihindu“ on Maie Nõmmikut ekslikult nimetatud kui „proua Männik“. Toimetust palub vabandust lugejate ja Maie Nõmmiku ees.

Õiendus

Igal aastal, rahvusvahelisel eakate päeval 1. oktoobril, juba 18 korda organiseerib eakate ekskursiooni MTÜ Senior ja toetajateks Tapa Vallavalitsus ja MTÜ Virumaa Tugiteenus. Vabandades ebatäpsuse pärast. Sirje Luik

TALLINNA LASTETEATER LEPATRIINU

JÕULUETENDUS

SIRIN SÄRIN

ESIETENDUS
28. NOVEMBER
2022

Tamsalu Kultuurimajas
18. detsember kell 16.30

Pilet 2€

TULGE OSTMA JA KAUPLEMA!

TAPA JÕULULAAT

4.12.22 KL 9-16

TAPA TURU PLATSIL

OMATOODANG / TOIDUKAUBAD /
KÄSITÖÖ / TÖÖSTUSKAUBAD /
VANAVARA / TALUKAUBAD

LEIA MEID f @LAADAKORRALDUS
INFO & REGISTREERIMINE:
5173664. LAADAKORRALDUS@GMAIL.COM

TAPA VALLA SPORDIKESKUS

Vesivõimlemine eakatele

Reedeti kell 9:15

Sisepääs: 1 x pilet 3€ või
10 x pilet 25€

Tamsalu ujula

SECOND HAND

TAPA, PIKK 14

AVATUD

T - R 11.00 - 18.00

L 10.00 - 15.00

P, E SULETUD

KRIKAL OÜ

Valve- ja videosüsteemid
aastast 2006

- nõrkvoolu tööd
- valvesüsteemid
- tulekahjuhäiresüsteemid
- konsultatsioon
- kalkulatsioon
- projekteerimine
- paigaldus ja hooldus

Info: 526 9451; Pikk tn 14, Tapa linn

Tamsalu kultuurimaja huviringid ootavad uusi liikmeid:

Naisrühm Vallatud Kurvid-
Rahvatantsurühm energilistele ja nooruslikele naistele. Juhendaja Marge Iho: marge@hanval.eu Esmaspäeviti ja neljapäeviti 18.30.

Keraamikaring-
Kõik keraamika huvilised on väga oodatud. Juhendaja Tiina Hein: heintiina@gmail.com; +372 52 13 177. Teisipäeviti alates 16.00.

KEHA TRIMMI! T
ahaksid trennis käia, aga laste kõrvalt ei jõua? Meil on sulle lahendus! TREENI KOOS LAPSEGA! Olenemata lapse vanusest, tulge trenni koos! Lapsevanem teeb trenni, laps on hantliks või jookseb niisama ringi. Trenni saab tulla ka ilma lapsega! Kolmapäeviti kell 10.00. Treener Anneli.

itivana

arvutiteenused, müük, hooldus, remont

Rägavere Tee 12, Lehtse
E-mail: itivana@itivana.ee Tel: +372 5034227

Tapa küttelaos müügil

- puutbrikett
- küttepuid võrgus
- kütteklotid võrgus
- turbabrikett
- pellet
- liiv, killustik, söelmed
- transport

AVATUD E-R 9-16.30
väljaspool tööaega kokkuleppel
Tel 3271777, 5693 0613
Õuna 15 Tapa - TAKOM TRANSPORT OÜ

KUHU MINNA?

TAPA KULTUURIKODA:

26. novembril kell 10:00- 16:00 kultuurikoja kohvikus Marina õpituba „Suupisted ja minikoogid“.
27. novembril „Äratame jõuluime...“
kell 14:00 Tapa Jakobi kirikus advendikontsert: Riivo Kallasmaa (oboe) ja Ulla Krigul (harmoonium).
kell 15.35 jõulutule jagamine Tapa linna keskvaljakul. Segakoor Leetar, tantsuklubi Memento ja Virge tantsulapsed, kuum glögi ja piparkoogid.
29. novembril kell 16:00 thriller „Mõrv teatris“ ; kell 19:00 draamafilm „Sind oodates“.
1. detsembril kell 13:00 keskpäev eakatele ja kõigile pärandkultuurist huvitatutele. Sõnas ja pildis ülevaade Tapa Muuseumilt, kohv ja kringel maja poolt. Tule kuulama!
4. detsembril kell 12:00 teise advendi töötuba Maria Lillepruuni mixed media tehnikas kaartide meisterdamine. Hind ja kestvus: 33 EUR / 3 tundi. Kaasa võtta: embossingu föön (selle puudumisel tavaline juukseföön), suured käärid, väikesed teravad käärid
6. detsembril kell 16:00 seiklus, koguperefilm „Erik Kivisüda“ (Eesti) Pilet 4 ja 6 eurot;
kell 19:00 komöödia, draamafilm „Kurbuse kolmnurk“ (Rootsi, Prantsusmaa, UK, Saksamaa, Türgi). 2022 Cannes'i Filmifestivali Kuldsel Palmi võitja. Pilet 4 ja 6 eurot.
8. detsembril kell 19:00 Anne Paluveri juubeliteendust „Ikka veel 27“. Lavastaja Henrik Normann. Piletid 19 ja 22 eurot
11. detsembril kolmanda advendi kogupere seiklus - kell 12:00- 13:30 päkapikujahut kesklinnas. Kogunemine kultuurikoja, võistkondade registreerimine (lubatud 2- 6 liiget, pered, sõpruskonnad jne, vanusepiiranguta), raja ja ülesande tutvustamine. Tasuta.
kell 14:00 seiklus, koguperefilm „Erik Kivisüda“ (Eesti). Pilet 4 eurot.
13. detsembril kell 16:00 ja 19:00 thriller, must huumor „Menüü“. Pilet 4 ja 6 eurot
15. detsembril kell 18:00 Tapa Kunsti- ja Muusikakooli kontsert
17. detsembril Tapa Jakobi kirikus kell 16:00 Segakoori Leetar ja Tallinna Noorte Kammerorkestri aastalõpukontsert. Solistid Triin Veissmann (viul), Annabel Soode (sopran), Anneli Riisalu (sopran). Dirigent Kaur Pennert, abidirigent Brett Uustal. Vabaannetusega.
18. detsembril kell 14:00 Laul ja luule neljandal advendil. Silver Sepp ja Kristiina Ehin. Piletid 8 ja 10 eurot.
20. detsembril kell 16:00 ja 19:00 „Avatar: Vee olemus“
27. detsembril kell 14:00, 17:00, 19:00 koolivaheaja eril kogupere animafilm „Saabastega kass: viimane soov“. Piletid 4 ja 6 euri.
30. detsembril Aastalõpupidu piduliku õhtusöögi, värvika programmi ja ansambli Dreamers.
- Kohtade broneerimine info@tapavallakultuur.ee , tel 55595461.

TAMSAHU KULTUURIMAJA:

- Novembris ja detsembris näitus «Kombates maailma». Autor Liis Pihlik.
27. novembril kell 16.00 Advendiaja algus Tamsalu Kukulossis.
2. detsembril kell 19.00 Artur Raidmets ja Peeter Kaljumäe Huumorikas kuplee kava energiavaesel ajal "RIKAS ja VAENE". Pilet 25€, sooduspilet 20€. Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja Tamsalu kultuurimajas. Grupisoodustus - tartukontsertkorraldus@gmail.com.
Kell 18.00 väljub buss Tapa kultuurikoja eest (info bussi kohta: Heili Pihlak: 5559 5461).
7. detsembril kell 13.00 Tamsalu eakate klubi Mälutreening Sirje Luigega
14. detsembril kell 13.00 Tamsalu eakate klubi - Jõuluootus jõululuuletuste lugemine
18. detsembril kell 16.00 Jõulubussi tuuri peatuspaik Tamsalu kultuurimaja ees.
18. detsembril kell 16.30 Tallinna Lepatriinu Lasteteatri etendus "Sirin särin". Pilet kõigile 2€ ! Kestvus 35min. Sobilik lastele vanuses 3a kuni 12a.
24. detsembril Jõulukontsert Tamsalu kirikus. Esinevad kultuurimaja lauljad, juhendaja Kadri Kask.
30. detsembril kell 20.00 Aastalõpu pidu ja Tamsalu Kultuurimaja 42.sünnipäev. Tantsuks ansambel Trio Comodo. Üllatusesinejad. Pilet 10€. Broneeri laud: 5308 4299

LEHTSE KULTUURIMAJA:

4. detsembril kell 10.00 Lehtse 4. Pinks Pühapäev
5. detsembril kell 13.00 Klubi "Ehavalgus" Tegelused
6. detsembril kell 18.00 Lehtse Käsitööseletsingu V Õpituba kõigile huvilistele - lapitehnika
9. detsembril kell 12.00 Tapa valla 80+ Eakate Jõululõuna
10. detsembril kell 11.00 - 14.00 Lehtse Jõululaadake. Õnneloo - iga loos võidab! Müügil käsitöid, ehteid ja mitmesugust jõulunänni kinkimiseks
- Kell 12.00 Jõulukontsert kõigile! Müügisoovi korral võta ühendust kultuurimajaga! Tel.: 52 18 398; info@lehtsekultuurimaja.ee
11. detsembril kell 12.00 - Lehtse külakilb 4. mäng - jätkub XXI hooaeg! Osamaks: 5,00 €; õpilased tasuta. Võistkond kuni 4 liiget.
16. detsembril kell 16.00 - Lehtse Lasteaia Jõulupuu
17. detsembril kell 20.00 - Jõulukohvik Kõigile. Mitmekesine eeskava Lehtse Kammerkoori rahvalt; tantsuks ansambel Irena&Ivar; puhwet Kirsimari. Osamaks: 10,00 € Info: Tel.: 52 18 398; info@lehtsekultuurimaja.ee
19. detsembril kell 13.00 - Klubi "Ehavalgus" Jõuluootus
- *Külas muhe pillimees Arvo Laud oma muusikariistadega, jõulujutud, salmid, laulud jms.
24. detsembril kell 17.00 - Lehtse Kammerkoor - Ambla Maarja kirikus Jõuluteenistusel

SPORT

- 27.11, Lääne-Virumaa MV, maadluses.
- 1.12, kell 19.00, EMV, SK Tapa - HC Tallinn.
- 3-4.12, EMV, poisid, 2007-2009, 1. Etapp, tasuta.
- 4.12, Lehtse pinks pühapäev, neljas etapp, osavõtt 5€, õpilastele tasuta.
- 4.12, kell 10.00, laste jalgpalli turniir, Tamsalu Spordikompleks.
- 4.12, kell 13.00, jalgpall, Kadrina - Narva united, pilet 2€/1€
- 8.12, kell 19.00, EMV, esiliiga, SK Tapa - Coop Põlva, tasuta
- 11.12, kell 18.30, korvpall, 1JvBr - SKA Päästekool, tapa spordikeskus
- 17.11, kell 11.00, jalgpall, Tapa valla lahtised MV saali jalgpallis, registreerimine ja lisainfo Lenno Küttismaa 53323224
- 18.12, kell 11.00, laste jalgpalli turniir, Tapa Spordikeskus.
- 18.12, kell 16.00, jalgpall, Kadrina - Sillamäe, pilet 2€/1€
- 23.12, kell 19.00, EMV, SK Tapa - Viljandi HC
- Kõik hooaja üritused ja võistlused on kirjas kodulehel - tapasport.ee/üritused

REKLAAM JA TEATED

Müüa soodsalt kuivi kütteklotse
45l võrkottides. Tel 5045632

Müüa saetud, lõhutud ja ka 3-meetrised
küttepuud, hind alates 19 eurot ruum.
Tel 56921906.

Müüa lõhutud küttepuid,
alates 30 cm kuni 3 meetrini välja. Tel 56460921

Müüa saetud ja lõhutud **küttepuud** kojuveoga,
pikkus ja kogus vastavalt soovile. Tel 56476346

Soovin osta garaaži Tapal,
hinnaga 1500-2500. Tel 5 80 76 228

Soovin osta garaaži Tamsalus. Tel 53463412

Ostan garaaži Tapal. Tel 56693371

Korstnapühkija 55604046

OSTAN IGASUGUST VANAVARA
Pakkuda võib kõike.
Kojukutsed, raha kohe kätte. Tel 51980371.

KÜTTEPUUD

Müüa soodsalt 3m küttepuid
kohaletoomisega.
Tel 5074553.

AutoKäpp OÜ

- autoremont ja hooldus
- summutite remont ja paigaldus
- õlivahetus
- varuosade müük ja tellimine

Väike 17, Tapa. Telefon 56503420
e-mail: kalleivainen@hotmail.ee

Anvortehitus

Üldehitustööd

Vundamentide rajamine

Müüritööd

Katusetööd

Akende- ja uste paigaldus

Fassaaditööd

Remonditööd

Viimistlus

Aedade ehitamine

Puiterassid

Torutööd

Kanaliseerimisrasside paigaldus

Tänavakivide paigaldus

Anvort Ehitus OÜ
+372 581 34737
anvortehitusou@gmail.com

Sügav kaastunne Mairele tütardega
kalli venna ja onu **JAAK VIKATI**
kaotuse puhul.

Eveli perega ja Kaja

OSTAN
IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÕPU MÄRKE
TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VIJAT
Tel 525 8325
renewiljat@gmail.com

oÜ ESTEST PR

ostab metsa- ja
põllumaad.

Tel
50 45 215, 51 45 215,
info@est-land.ee

Ostan kasutuna
seisva või rikkega
sõiduauto.

Kõik pakkumised
oodatud.
53555848

+372 53 41 25 75
puhasmetsinfo@gmail.com
Kutsetunnistus 181203
MEIE TEENUSED
viljapuude lõikus
küttepuude müük
hekkide pügamine
ohtlike puude raie
raieloa taotlemis abi
puude hooldus ja kujundus

Aivar Müüri
matuseteenused
+372 5647 7432
Leina 8, Tapa vald, 45109
aivar.myyr.001@mail.ee
www.matmine.eu
Suhtleme nii eesti
kui ka vene keeles!

Teenused
• 24h surnutransport
• külmkamber
• matuste organiseerimine
• krematooriumi teenused
• matusetarvikud
• kalmistutööd
• hauaplatsi hooldus

Viru Matusabiüroo
1. Mai pst 12 + TAPA 45106
tel: 5334 0134
e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee
+ 24h surnutransport
+ matuste korraldamine
+ kirstud, urnid, plaadid
+ matusetarbed
+ krematooriumiteenused

Kui Sul on eelnev töökogemus õena ning soovid töötada toetavas meeskonnas, siis tule meile tööle. Kui Sa oled empaatiline, aus ja soovid inimesi aidata, siis võta meiega ühendust.

TNP KONSULTATSIOONID PAKUB TÖÖD ÕELE

Imastu hooldekodu –
Tapa vald (töötajal õõbimisvõimalus)
Tööle asumise aeg: kohe
Töötasu 9.05 tunnis (katseajal)
Sõit tööle-koju kompenseeritakse
Kui Sul on avatud süda, õe diplom ja
isikliku auto kasutamise võimalus
helista: 634 5177, 5560 6268
e-post:tnpkonsult.personal@gmail.com

UUED VALLAKODANIKUD

Erik Tonto
Ratmir Samburov
Kennerth Vaarmets
Damir Savastin
Daniel Bružas
Erika Ossiitšuk
Zlata Andreichenko
Aureelia Aupaju
Kirke Kõva

ÕNNITLEME EAKAID

Detsembri sünnipäevalapsed:

Raimond Tõnning (Tapa) 96
Endla Mugra (Jäneda) 94
Kaisa Vahter (Tamsalu) 94
Valve Aavisto (Tapa) 93
Haili Öun (Tamsalu) 93
Armand Võsa (Läpi) 93
Otto Müürel (Tamsalu) 93
Helme Tipp (Tapa) 92
Marina Sheneman (Tapa) 92
Manefa Klottšenkova (Tamsalu) 92
Laine-Sarlotte Raaper (Tapa) 91
Salme Kilter (Tapa) 90
Nina Zapasnaya (Tapa) 90
Linda Kungla (Rägavere) 90
Ilmar Müür (Tapa) 85
Tiiu Tali (Lehtse) 85
Maie Maripuu (Tapa) 85
Leili Juuse (Tapa) 85
Sirje Mõsak (Tapa) 80
Maria Voronova (Tapa) 80
Toomas Salvik (Tapa) 80
Malle Kätt (Tamsalu) 80
Mare Masing (Tapa) 80
Tiia Tsukker (Vajangu) 80
Rein Kivisik (Tapa) 80
Tiit Orupõld (Tapa) 80
Raivo Soodla (Tapa) 75
Leonida Buš (Tapa) 75
Erme Reinula (Tapa) 75
Helgi Uibo (Tapa) 75
Raik Liind (Naistevälja) 75
Liia Aps (Tamsalu) 70
Liia Pettai (Jäneda) 70
Miina Ulitina (Tapa) 70
Anne Rohumäe (Jäneda) 70
Aleksandra Presnetsova (Tapa) 70
Klara Kõrge (Tapa) 70
Dzintra Johkem (Vahakulmu) 70
Pavel Shustov (Tamsalu) 70
Toivo Tali (Tapa) 70
Aleksander Bild (Koiduküla) 70
Vladimir Aksjonov (Tapa) 70

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Riho Simmo 17.04.1966-28.10.2022
Leontine Ränk 9.09.1926-28.10.2022
Ene Pook 21.02.1962-31.10.2022
Julius Maar 2.11.1940-3.11.2022
Sergiy Sereda 7.02.1970-3.11.2022
Olesia Maltseva 9.04.1983-4.11.2022
Gennadi Jemeljanov 9.02.1950-6.11.2022
Lembit Vomm 3.08.1932-8.11.2022
Anton Jõesma 14.08.1945-8.11.2022
Toomas Veeroja 18.04.1966-8.11.2022
Valve Melaine Saviauk 7.09.1933-8.11.2022
Peeter Lauring 14.11.1950-09.11.2022

Tapa valla ajaleht Sõnumed
Pikk 15, Tapa Vallavalitsus.
Ajalehte saab lugeda www.tapa.ee.
Toimetaja **Kuido Merits**
e-post: kuido.merits@tapa.ee

Tapaskije Vesti toimetaja:
Titania Tõlkebüroo, e-post: ajaleht@titania.ee
Küljendaja **Liina Kald**, e-post: liina.kald@tapa.ee
Trükitud trükikojas Printall,
Tala 4, Tallinn, tel 669 8400

Trükiarv 6000. Leht ilmub üks kord kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Kuido Merits,
kuido.merits@tapa.ee, tel 5425 0499.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühendada.

ПРИНЕСЕМ
ПОДОХОДНЫЙ НАЛОГ
ДОМОЙ К РОЖДЕСТВУ!

Почему важна регистрация?

По состоянию на 1 января в волости Тапа проживало 10 549 человек, 5 071 человек в Тапа и 2 355 человек в Тамсалу (источник: регистр народонаселения). Волость заботится о своих зарегистрированных жителях и поддерживает людей всех возрастов различными общественными услугами. В ЕДИНЕНИИ – СИЛА!

Некоторые примеры действующих скидок:

- Единовременное пособие по рождению ребенка в размере 400 евро.

- Всем детям волости Тапа гарантировано место в детском саду и школе.

- С 1 января 2023 года будут действовать скидки на оплату мест в детских садах.

- «Ранцевое» пособие на начало учебы в школе – 100 евро при поступлении в 1 класс.

- Организуются и поддерживаются спортивно-культурные мероприятия и мероприятия по интересам, а предлагаемое образование является разносторонним и высококачественным.

- В учреждениях, находящихся в ведении волости – Тапасской школе музыки и искусств, Тапасской волостной спортивной школе, Тапасском волостном культурном центре, Тапасском волостном спортивном центре – учащиеся и все желающие могут заниматься многими интересными предметами.

- Благодаря поддержке культурных и спортивных обществ жители волости Тапа имеют более благоприятные возможности для участия в различных занятиях по интересам, а также получают поддержку и самостоятельные проекты волости.

- Подъездные дороги и пешеходно-велосипедные дорожки у нас хорошие, их строится всё больше, при этом всё необходимое для приятного отдыха по-прежнему под рукой, и сохраняет-

ся возможность насладиться нетронутой природой,

- У нас очень хорошее транспортное сообщение с Таллинном и Тарту, Раквере и Нарвой.

Важной частью доходной базы волости Тапа является подоходный налог с физического лица, который поступает в бюджет волости только в том случае, если резидент указал нашу волость в качестве места жительства в регистре народонаселения. Финансовые субсидии и льготы из бюджета волости Тапа в основном связаны со статусом официального жителя, поэтому выгоды от регистрации напрямую ощущаются и в кошельке человека.

Чтобы мы могли предлагать горожанам еще более высококачественные общественные услуги и развивать городскую среду обитания, зарегистрируйтесь как местный житель уже сегодня! Для этого необходимо подать уведомление о своем месте жительства в местное самоуправление по месту жительства, что можно сделать следующими способами:

- в электронном регистре народонаселения <https://www.rahvastiku-register.ee>;

- отправив заявление с цифровой подписью по электронной почте;

- в местном самоуправлении;

- отправив заявление по почте, приложив копию страницы с личными данными из документа, удостоверяющего личность.

Если вам нужна помощь в уведомлении о месте жительства, обратитесь в Тапасскую волостную управу по телефону 5623 1293 или 322 9650.

О зимнем содержании Тапасских волостных дорог

В наших краях выпал первый снег, градусы уже ниже нуля и приближаются еще большие холода. Приближающаяся зима заставляет жителей волости беспокоиться о своих повседневных транспортных возможностях.

Как и прежде, волость готовится к зимнему обслуживанию, которое включает уборку снега, противоскользящее покрытие и, при необходимости, вывоз снега или перевоз.

Дороги волости Тапа разделены на 15 зон для проведения работ по уборке снега между дорожными работниками, каждый из которых имеет свой собственный номер телефона:

- Город Тапа, Мое, Karkuse, автобусный парк Тапа, тел. 509 0574

- Город Тамсалу, Savalduma-Alupere-Naistevälja, D&A Tehnika OÜ, тел. 5664 9730

- Jäneda-Metskonna-Kõrvküla, Patika-Ojaküla, Jootme-Kuru-Linnape, Lehtse-Läste-Tõdrakõrve, Lehtse MÜ, тел. 505 5089

- Vistla-Porkuni-Piisupi-Järvajõe, Mati Kallasmaa, тел. 5678 3934

Фото Pexels

- Koplitaguse-Assamalla-Koiduküla-Kullenga-Vadiküla-Võhmetu, Greengrow Teenused OÜ, тел. 5349 9719

- Uudeküla-Sauvälja-Säase-Loksa, Martex Kopad OÜ, тел. 5648 8916

- Põdrangu-Araski-Kaeva, Everok Ehitus OÜ, тел. 5563 0354

- Kursi-Kerguta-Vajangu-Kuie-Aavere-Vajangu küla, Võhmata-Järsi-Türije, Võhmata PM, тел. 520 6173

- Уход за тротуарами в Тапа и Тамсалу осуществляет служба обслуживания волости Тапа, тел. 520 3992.

Заранее просим понимания у жителей волости, если

снегоуборочные машины не успеют одновременно прибывать во все места для содержания дорог, и во время непрерывного снегопада будет невозможным поддерживать чистоту дорог все время.

О проблемах состояния дорог в волости Тапа можно сообщить по на адресу электронной почты vallavalitsus@tapa.ee.

О связанных с обслуживанием недостатках или проблемах жители волости могут сообщить в среде «Сообщите о проблеме» <https://tapavald.ee/teavita-probleemist>.

В данной среде можно отметить проблемное место на карте и написать краткое пояснение (например, снег не убран, куча мусора в лесу, открытый колодец, не горит уличный фонарь, дыра в дороге, дорожный знак криво стоит или упал).

Лучше всего сделать фото проблемного места и добавить в сообщение.

Обязательно укажите контактные данные (имя, адрес э-почты и телефон), тогда волость сможет при необходимости спросить уточнения или дать отзыв.

Безопасного движения и прекрасной зимы!

Мы ищем претендентов на награды волости Тапа, включая титул «Дело года» и почетный знак за заслуги

Помогите нам определить лучших в этом году!

Крайний срок подачи заявок – 1 декабря

Будут вручены следующие виды наград:

Титул «Дело года» волости Тапа

- дело года в сфере образования и работы с молодежью;
- дело года в сфере культуры и спорта;

- дело года в социальной сфере и здравоохранении;
- дело года в сфере предпринимательства и волонтерства.

Титул «Дело года» волости Тапа присуждается один раз в год, если есть подходящий претендент, за дело или действия, совершенные

в предыдущем календарном году, в которых этот претендент внес значительный вклад в развитие соответствующей сферы на волостном, уездном или общегосударственном уровне.

Почетный знак за заслуги перед волостью Тапа вручается один раз в год, при наличии подходящего претендента, одному или нескольким физическим лицам за многолетнюю работу или деятельность, которая внесла значительный вклад в развитие культуры, экономики или других сфер в волости.

Благодарственное письмо от волости Тапа вручается как выражение бла-

годарности физическому или юридическому лицу за оказанную волости услугу, которой может быть хорошее достижение в конкурсе или соревновании, организация мероприятия, поддержка деятельности, связанной с волостью, или иная деятельность.

Подать ходатайство о награждении может любой желающий. Награды ежегодно вручаются на мероприятии, посвященном годовщине Эстонской Республики.

Просим подавать ходатайства и предложения до 01.12.2022 в письменной или электронной форме. Э-почта: vallavalitsus@tapa.ee; почтовый адрес: Tapa Vallavalitsus,

Pikk 15, Tapa linn, Lääne-Virumaa 45106.

Форму ходатайства можно найти на сайте: <https://www.tapa.ee/tunnustamine>

В 2021 году титула «Дело года» удостоились: в области культуры и спорта – Тапасский городской оркестр, в социальной сфере и здравоохранении – дом попечения Имасту, а в области предпринимательства и волонтерской деятельности этот титул достался предприятиям Merti Tootmine OÜ и Leventek OÜ.

Почетный знак за заслуги перед волостью был вручен Анне Краубнер, Мати-Вальдо Каруауку, Маргит Соомани и Леолю Юримаа.

Меры по энергосбережению в волости Тапа

Андрус Фрейенталь
Помощник волостного
старейшины / Начальник
административного отдела

В связи с тем, что цена на электроэнергию за последний год повысилась более чем вдвое, волость Тапа также принимает различные меры по энергосбережению.

В качестве первого шага было решено составить аудиты энергопотребления крупных комплексов зданий волости, которые послужат основой для дальнейших мер по энергосбережению. Был проведен тендер, и в первую очередь будут составлены энергоаудиты для зданий Таласской и Тамсалуской гимназий.

Мы также ищем способы сэкономить на внутреннем освещении зданий. На данный момент в подготовительной стадии находится работы по модернизации морально и физически устаревшего освещения большого зала Тамсалуского спортивного здания и спортивного зала Тамсалуской гимназии. Модернизация освещения конкретных помещений, о которых идет речь, была предпринята в связи с тем, что светильники старые и потребляют очень много электроэнергии.

В качестве быстрой и прямой меры экономии волостная управа решила отключить освещение на тропах здоровья в Тапа, Тамсалу и Янеда. Освещение там будет оставаться выключенным до тех пор, пока не образуется постоянный снежный покров и не будут проложены лыжные трассы.

Работа уличного освещения в Тапа, Тамсалу и других населен-

ных пунктах также будет отрегулирована таким образом, чтобы уличное освещение включалось вечером не слишком засветло, т. е. позже, а утром выключалось как можно раньше. Таким образом, можно сократить время работы уличного освещения на один час в сутки или даже больше. В будущем не исключено частичное отключение уличного освещения в ночное время, но на данный момент это еще не решено.

Ожидается, что уличное освещение в Моэ и Поркуни будет модернизировано за счет небольших местных проектов в соответствии со всеми упомянутыми предпосылками.

Тем не менее, осуществляемый в настоящее время проект модернизации уличного освещения в волости Тапа обеспечит большую экономию с точки зрения уличного освещения. Это будет сделано в два этапа, причем первый этап близится к завершению, а второй этап начнется в ближайшее время. Проект будет завершен в конце 2023 года, в результате чего будет установлено совершенно новое и современное уличное освещение со светодиодными фонарями в Янеда, Тапа (примерно 80–90% города), Тамсалу (в районе Сяэзе) и Ваянгу. Светодиодные лампы обеспечат экономию электроэнергии примерно на 50% по сравнению с широко используемыми в настоящее время натриевыми лампами.

Меры по экономии также будут приняты и всеми волостными учреждениями: в нерабочее время будет значительно снижаться температура воздуха в помещениях, и будут использоваться прочие способы энергосбережения.

Об уличном освещении и рождественских огнях

Янус Аннус
Специалист по дорогам и
дорожному движению

Куйдо Меритс
Специалист по связям с
общественностью

Жители волости Тапа наверняка заметили, что на улицах уже появились рождественские украшения. Также уже поднимались вопросы в связи с регулированием уличного освещения – фонари зажигаются слишком поздно и/или слишком рано. Ниже приведены некоторые обоснования и пояснения.

В этом году волостная управа заменила натриевые лампы на светодиодные. Это был проект реконструкции, в рамках которого было обновлено освещение района Сяэзе в Тамсалу, а также половина освещения в Янеда и примерно 80% – в городе Тапа. Светодиодные лампы потребляют почти в три раза меньше тока, чем натриевые: например, свет от 70-вольтной натриевой лампы = 20-вольтной светодиодной.

В связи с вышеперечисленными работами пришлось создавать новые подключения для елочных украшений, вместе с которыми было решено включить и сами украшения. Причина заключалась в необходимости избежать двойной работы, потому что иначе через какое-то время вам снова – и не раз – пришлось бы ходить по электрическим столбам. Одновременно запустить и новые подключения, и украшения с учетом трудозатрат оказалось практичнее, чем если бы это было выполнено по отдельности. Заказ вилочных погрузчиков и почасовая оплата труда рабочих

Поздним вечером и ночью улицы не должны быть полны огней, но и не должны быть полностью темными.
Фото Станислава Гребенюка

стоят несколько дороже, чем текущая стоимость электроэнергии.

Всего в волости 150 уличных украшений. Мы приведем следующие показатели: 15 Вт (мощность одного украшения) × 150 шт. (количество светильников в волости) = 2250 Вт (всего в час на волость, т. е. около 2,5 кВт) за сутки/день – это 8 часов × 2,5 кВт = 20 кВт (всего за сутки/день) на волость и в деньгах 20кВт × 0,20 евро (цена киловатта).

Стоимость электроэнергии для елочных украшений во всей волости составляет примерно 4–5 евро в сутки/день.

В прошлую пятницу, 4 ноября, время освещения было снова увеличено. Если эти данные основаны на недавних включениях и отключениях, то освещение нужно еще больше вернуть к прежнему графику. Время включения уличного освещения постоянно регулируется,

а административный отдел следит за критическими местами, прежде чем отключать свет.

Таким образом, работа уличного освещения в Тапа, Тамсалу и других населенных пунктах также будет отрегулирована таким образом, чтобы уличное освещение включалось вечером не слишком засветло, т. е. позже, а утром выключалось как можно раньше. Таким образом, можно сократить время работы уличного освещения на один час в сутки или даже больше. В будущем не исключено частичное отключение уличного освещения в ночное время, но на данный момент это еще не решено.

Как говорится, красота – в глазах смотрящего, и в этом году рождественские огни действительно зажглись раньше, чем обычно. Счастливого Адвента!

Отключение освещения троп здоровья в волости Тапа

На заседании 2 ноября Таласская волостная управа приняла распоряжение о временном отключении освещения троп здоровья в волости Тапа (троп здоровья в Янеда, троп здоровья Мяникумяэ в Тапа и троп здоровья в Тамсалу) с 3 ноября 2022 года, до прокладки лыжных трасс.

Значительное повышение цен на электроэнергию означает для волости внедрение экономических решений с целью экономии электроэнергии. Отключение освещения троп здоровья, с помощью которого можно экономить около 1500 евро в месяц, будет реализовано в рамках мер по экономии, принимаемых волостной управой, и по предложению директора Таласского волостного спортивного центра.

Освещение будет отключено до тех пор, пока не выпадет снег, и будет снова включено после

Фото Таласского волостного спортивного центра

прокладки лыжных трасс.

Во время нынешнего энергетического кризиса каждый муниципалитет ищет средства для экономии энергии и денег до наступления зимы. В нынешнее, самое темное и влажное время года лесные тропы – пожалуй, не самое оптимальное место для занятий спортом, поскольку

спортивные сооружения волости Тапа предлагают различные возможности до начала лыжного сезона.

В связи с упомянутыми мерами временной экономии мы надеемся на понимание и доброжелательное отношение жителей волости и всех сообществ, вынужденных экономить.

ARTICARD
TEIE TURVALISUS – MEIE VÄLJAKUTSE

ИЩЕМ ОХРАННИКОВ
Возраст с 19 лет, хорошая физическая форма
Знание эстонского языка
55569021, info@articard.ee
Место работы:
Betooni 3, Tamsalu

КАРТОФЕЛЬ ИЗ СИМУНА
võrgus 30 kg

Закажи мешок картошки домой

5157741

1 раз в месяц!

KARTUL SIMUNAST
WWW.KARTULIDEALINN.EE

Дискуссия, состоявшаяся в Ваянгу, была активной и самой многочисленной в волости Тапа. Фото Куйдо Меритса

Публичные обсуждения плана развития прошли по всей волости Тапа

Таласские Вестни

С 31 октября по 11 ноября в Поркуни, Ассамалла, Моэ, Тапа, Тамсалу, Ваянгу, Лехтсе и Янеда прошли публичные обсуждения

плана развития волости Тапа на 2023–2035 годы и бюджетной стратегии волости Тапа на 2023–2026 годы. На всех встречах специалист по предпринимательству Марко Тейва представил четыре объемных документа: 1) План развития волости Тапа на 2023–2035 годы

и ее бюджетную стратегию на 2023–2026 годы; 2) краткий обзор волости; 3) резюме опроса жителей волости Тапа в 2022 году; и резюме общинного мозгового штурма 2022 года. С документами можно ознакомиться на сайте: <https://www.tapa.ee/arengukavad>

В волости Тапа проходят выборы в молодежное волостное собрание

Рийна Хальясок
Заместитель волостного старейшины

Таласское волостное собрание утвердило новое постановление «Порядок избрания Молодежного совета волости Тапа и основа его деятельности». Целью молодежного собрания является работа консультативного органа при волостном собрании, где обсуждаются вопросы, касающиеся молодежи, и вносятся предложения волостному собранию и волостной управе, исходя из потребностей и интересов молодежи. Членами молодежного собрания могут быть юноши и девушки в возрасте от 13 до 26 лет, проживающие или учащиеся в волости Тапа.

В ходе обсуждений с молодежью

волости выяснилось, что постановления, регулирующие работу молодежного собрания, принятые в 2019 году, необходимо сделать более удобными для молодежи, чтобы девушки и юноши могли действовать так, как они хотят, и чтобы действующие постановления не были препятствием для организации выборов в молодежное собрание. Например, согласно предыдущему постановлению, выборы молодежного собрания могли проходить только в учебных заведениях по бюллетеням для голосования и в течение одного–трех часов. Учитывая нынешние электронные возможности, согласно новому постановлению, время, способ и место проведения выборов выбирает избирательная комиссия, которая может учесть пожелания и реальные возможности молодежи.

Участие молодежи играет важную роль в функционировании местного самоуправления. Если вовлекать в это молодежь, юноши и девушки будут не только слышать и узнавать о демократии и статусе гражданина, но и получают прекрасную возможность внести свой вклад в развитие волости и стать ее полноправным членом. Деятельность молодежного собрания строится на принципах демократии, поддержки собственных инициатив молодежи и ее совместной деятельности.

Новое постановление о молодежном собрании размещено в официальном вестнике Riigi Teataja и на сайте волости, при этом выборы в молодежное волостное собрание пройдут весной 2023 года, и перед выборами на сайте волости будет распространена дополнительная информация.

Новые предельные ставки на получение прожиточного пособия

Рийна Хальясок
Заместитель волостного старейшины

В связи с ростом расходов на жилье Таласское волостное собрание установило новые предельные ставки постоянных затрат на жилплощадь для определения размера прожиточного пособия. Новые ставки действуют с 1 октября, и это позволяет больше помогать нуждающимся и расширить круг получателей пособия.

Прожиточное пособие выплачивается местным самоуправлением из средств государственного бюджета. Расчет прожиточного минимума производится исходя из чистого дохода за предыдущий месяц проживающего отдельно лица или всех членов семьи, их расходов на жилье, подлежащих уплате в текущем месяце, и прожиточного минимума. С 1 июня 2022 года прожиточный минимум для одинокого человека или первого члена семьи составляет 200€ в месяц. Прожиточный минимум для

каждого несовершеннолетнего члена составляет 240€ в месяц. Прожиточный минимум для второго и каждого последующего совершеннолетнего члена семьи составляет 160€ в месяц. Получатель прожиточного пособия, все члены семьи которого являются несовершеннолетними, имеет право на получение дополнительного социального пособия в размере 15€ вместе с прожиточным пособием, которое местное самоуправление выплачивает из средств госбюджета.

В этом году количество людей, нуждающихся в поддержке, увеличилось как из-за роста стоимости жизни, так и в связи с помощью украинским военным беженцам, которые получили временную защиту. Повышение предельных ставок прожиточного пособия поможет облегчить экономическое положение семей.

Постановление о новых предельных ставках можно найти в официальном вестнике Riigi Teataja и на сайте волости.

Скидки за место в детских садах для жителей волости

Рийна Хальясок
Заместитель волостного старейшины

Таласское волостное собрание приняло решение привязать плату за место в детских садах волости к минимальной заработной плате, установленной Правительством Республики на предыдущий календарный год, начиная с 1 января 2023 года.

Согласно новому постановлению, полная стоимость платы за место в детских садах в следующем году составит 10% от минимальной заработной платы 2022 года, т. е. 65,40€ в месяц. Она будет применяться, если не применяется ни одна из следующих скидок. Жители волости Тапа имеют право на скидку в размере 5% от минимальной заработной платы, т. е. 32,70€ в месяц. Если еще один ребенок из одной семьи также посещает детский сад, родитель будет платить 3% от минимальной заработной платы, т. е. 19,60€ в месяц. Родитель освобождается от платы за место для ребенка, если в семье трое и более детей посещают детский сад в волости Тапа, при условии что волость Тапа указана в качестве места жительства родителя и детей в регистре народонаселения.

Ставки заработной платы работников детских садов привязаны к минимальной заработной

плате учителей, и ее повышение, наряду с общей инфляцией, увеличивает расходы детских садов. Большую часть расходов детских садов оплачивают налогоплательщики волости Тапа, в том числе те, чьи дети не посещают детский сад. Поэтому необходимо давать скидки тем родителям, чей подоходный налог поступает в волость. Средства, полученные из городского бюджета и в виде платы за место, покрывают расходы на содержание детского учреждения, заработную плату персонала и социальный налог, а также учебные материалы. Увеличение доли родителя позволяет детским учреждениям обновлять материалы, используемые в обучении, внедрять лучшие, чем раньше, и ориентированные на ребенка методики обучения и проводить учебные курсы для персонала.

В январе 2023 года не нужно будет списывать плату за место в детском саду за январь в счет волости, а следует дожидаться январских счетов, которые поступят родителям в начале февраля с новыми суммами.

Новое постановление «Ставка доли расходов, покрываемых родителями в муниципальных дошкольных учреждениях волости Тапа, и порядок ее оплаты» можно найти в официальном вестнике Riigi Teataja и на сайте волости.

КОМПАНИЯ ТАРА ENITUS OÜ
выполняет следующие работы:

- Надзор собственника;
- Реновация зданий;
- Строительство крыш;
- Теплоизоляция наружных стен;
- Фундаментные работы;
- Строительство душевых, бань и сараев;
- Строительство оград;
- Строительство каменных и деревянных террас;
- Внутренние отделочные работы (отделка внутренних помещений, строительство).

Телефон: 53437995
электронная почта: info@tapaehitus.eu

Продаются недорого сухие обрубки на дрова в сетчатых мешках по 45 л.
Тел. 5045632

ДРОВА

Продаются недорого 3-метровые дрова с доставкой.
Тел. 5074553.

В разгар кризисов поможет мобильное приложение Будь готов! (Ole valmis!)

Пресс-релиз Спасательного
департамента от 7.11.2022

Последние несколько лет прошли под звездой различных кризисов, и все больше возникает вопросов о том, что следует учитывать, чтобы кризисы вызывали как можно меньше беспокойства и не нарушали повседневную жизнь. Чтобы справляться с кризисами, достаточно скачать себе хорошего «помощника».

Мобильное приложение Будь готов! – ценный помощник, в котором собраны простые и практичные советы, как действовать в различных чрезвычайных ситуациях, будь то отключение электричества, вспышка вирусных заболеваний, стихийное бедствие или что-то совсем другое», – сказала специалист по развитию организации Женский союз защиты дома Элиза Яксон.

Помимо инструкций по подготовке к чрезвычайным ситуациям, приложение также содержит рекомендации о том, что нужно помнить о безопасности при водных авариях и пожаробезопасности, как обеспечивать безопасность своей семьи, как справляться с информационной войной и как получить помощь, если есть угроза расстройства психического здоровья. Кроме того, в приложении есть несколько других руководств и рекомендаций, начиная с того, что делать, если вы нашли взрывное устройство во время похода на природу, и заканчивая тем, как бороться с опасностями, скрывающимися в цифровом мире.

«Кризисы, чрезвычайные ситуации и опасности бывают разные, но всем им свойствен основной принцип, что надо не бояться их, а быть готовыми к ним. Именно поэтому стоит обсудить возможные чрезвычайные ситуации и их урегулирование с близкими людьми. Как только семья обсудит возможные сценарии, никакая чрезвычайная ситуация не будет казаться непреодолимой. Поэтому стоит вместе ознакомиться с инструкциями в этом приложении и убедиться, что они известны как большому, так и маленьким членам семьи», – сказал специалист отдела превенции Спасательного департамента Микко Виркала.

«Тот факт, что дома стоит хранить семидневный запас еды, был хорошо усвоен людьми. Точно так же стоит быть в курсе того, как действовать и поддерживать связь с близкими, если подача электричества или мобильная связь прервутся на длительное время, или как действовать, если вы попали в беду или заблудились, выбравшись на природу», – добавил Виркала.

Помимо правил поведения, рекомендаций и советов, приложение Будь готов! также содержит номера телефонов, по которым можно получить помощь в случае возникновения различных проблем. Кроме того, пользователи приложения могут получать автоматические уведомления об опасностях непосредственно из информационной системы, занимающейся урегулированием события или кризисной ситуации. «На данный момент сообщение готовит Спасательный департамент, а в будущем это также может делать Департамент полиции и погранохраны, Центр тревоги или иное учреждение, руководящее урегулированием события. Пользователь приложения может сам установить, о каком регионе он хочет получать уведомления. Вы можете выбрать несколько регионов, например, отметить район как своего дома, так и дачи, которая может находиться в другой части Эстонии. В то же время можно получать уведомления для всей Эстонии, просто не добавляя ограничений», – пояснила Элиза Яксон.

Приложение Будь готов! скачали на свои смарт-устройства более 89 000 жителей Эстонии. Это показывает, что многие давно знают про этого достойного помощника, но есть и такие, кто еще не открыл его для себя. «Поэтому молодые пользователи, которые лучше «дружат» со смарт-устройствами, должны также интересоваться и своими пожилыми близкими, по возможности, помогая им тоже скачать это приложение. И молодые, и пожилые пользователи обязательно найдут там что-то новое для себя и полезное для чтения и просмотра», – поощрила Яксон использовать приложение.

Помимо мобильного приложения, важную информацию для преодоления кризисов и чрезвычайных ситуаций можно также найти на сайте <https://www.olevalmis.ee/>

Вольдемару Ольту – 90 лет

Тийт Уус

В субботу, пятого ноября, Вольдемар Ольт отпраздновал свой большой юбилей. Он является заслуженным ветераном труда предприятия Tamsalu EPT (Тамсалуского отделения объединения «Эстонсельхозтехника»), которого даже можно назвать легендой, поскольку он начинал работать на предприятии (тогда называвшемся Тамсалуской станцией машинной мелиорации) трактористом в 1951 году, т. е. сразу после создания предприятия (в 1950 году). Позже он несколько десятилетий проработал водителем экскаватора. Поскольку мелиоративных работ стало меньше, Вольдемар Ольт перешел в мастерскую EPT и проработал там сварщиком более двадцати лет, пока не вышел на пенсию. Он был победителем комплексного соревнования 1962 года в Тамсалуском отделении, будучи старшим водителем на экскаваторе № 15.

Вольдемар Ольт со своим напарником первыми в учреждении превысили лимит земляных работ в 100 000 м³ в год на экскаваторе

Юбиляр Вольдемар Ольт и его жена Элле получают поздравления с юбилеем, почетную грамоту и подарки от руководителя TMSS Майе Ныммик
Фото из личного архива

Е-352. Награжден медалью «За образцовую работу» и является лауреатом медали «За золотые руки» предприятия Tamsalu EPT. Среди друзей он известен просто как «Волли». Волли – хороший и дружелюбный товарищ в любой компании. Он также является давним и активным членом Общества друзей Музея Тамсалу (TMSS) – одним из немногих, кто участвовал в деятельности

общества с самого начала.

По случаю большого юбилея это общество наградило Вольдемара Ольта почетной грамотой, которую вручила руководитель общества Майе Ныммик.

Бывшие коллеги, а также друзья и знакомые в Тамсалу и за его пределами продолжают желать Волли доброго здоровья и хорошего настроения.

Для чего используется электричество в домашнем хозяйстве?

Пояснительное описание энергосбережения от экспертов по энергоэффективности Министерства экономики и коммуникаций, с некоторыми советами.

У каждого из нас дома наверняка есть десятки устройств, потребляющих электроэнергию – от различных кухонных приборов и бытовой техники до ламп, телевизоров, компьютеров, а также прочих дигибоксов и роутеров. Министерство экономики и коммуникаций составило обзор того, сколько электроэнергии потребляет тот или иной прибор за месяц, а также что это значит в денежном выражении.

«Некоторые из бытовых приборов конечно таковы, что пользоваться ими меньше даже при желании очень сложно – например, холодильник должен быть постоянно подключен к электросети, а при приготовлении пищи на плите или в духовке нецелесообразно варить картошку или мяско в течение более короткого времени», – сказал эксперт по энергоэффективности Министерства экономики и коммуникаций (МЭК) Тауно Хилимон. – В то же время даже в этих случаях можно оценить энергопотребление и посмотреть, каков класс энергопотребления холодильника и является ли его температура наиболее оптимальной. Или, например, можно понаблюдать, накрывается ли крышкой кастрюля при кипячении и не стоит ли жаровня слишком долго в духовке».

В то же время в домашнем хозяйстве есть много устройств, которые при разумном исполь-

зовании могут сделать ваше энергопотребление более экономичным – если использовать эти устройства ровно столько, сколько необходимо, отключая неиспользуемые устройства от сети, заменяя лампы накаливания на экономичные светодиодные или энергосберегающие лампы и т. д.

«Например, есть смысл пользоваться стиральной и посудомоечной машинами, когда они полностью заполнены, а не наполовину пусты», – пояснил эксперт по энергоэффективности. – Включение полупустой машины означает необходимость запуска машины дважды, чтобы вымыть то же самое количество посуды, что, в свою очередь, приводит к удвоению потребления энергии и, следовательно, к удвоению финансовых затрат».

Также практически у всех дома есть несколько устройств, которые большую часть суток работают в режиме ожидания, при этом также потребляя электроэнергию. «Например, компьютеры, телевизоры, кофемашины, аудиоаппаратура и духовки с цифровыми часами – по отдельности энергопотребление их режима ожидания незначительно, но они все равно нуждаются в энергии, и поэтому их можно было выключать, когда они не используются», – отметил Тауно Хилимон.

Тем не менее, наибольшие бытовые потребители энергии – это не бытовая техника: самые большие затраты приходятся на отопление жилья и нагрев воды. «Конечно, во многих домах не-

возможно моментально изменить существующую систему отопления, и отключать водонагревательный бойлер даже на короткое время нецелесообразно. Тем более целесообразно просмотреть свои устройства и их энергопотребление – отрегулирован ли котел на разумную температуру или же радиаторы можно настроить с помощью термостата, а также подобраны ли наиболее оптимальные температуры в разных жилых помещениях», – сказал Хилимон.

Эксперт по энергоэффективности также рекомендует проверить, не отапливается ли «улица» просто по незнанию или невнимательности – будь то в дальней поездке вдали от дома или из-за повседневных привычек.

«В домах с радиаторами необходимо следить, чтобы перед ними было достаточно свободного места для распространения тепла в помещение, и чтобы они не были закрыты занавеской. Особенно важно следить за тем, чтобы термостат, который измеряет температуру в помещении и соответствующим образом нагревает радиатор, не был ничем накрыт», – подчеркнул эксперт по энергоэффективности МЭК.

Температуру в жилых помещениях рекомендуется поддерживать на уровне 20–21 градусов, в спальнях – на уровне 18–20 градусов, и в коридоре (многоквартирных домов) – на уровне 17–18 градусов.

Дополнительные примеры с советами по энергосбережению можно найти на сайте www.hoiamekokku.info.

Центр семейных врачей Тамсалу рекомендует:

АКВАЭРОБИКА ДЛЯ ПОЖИЛЫХ ЛЮДЕЙ

В Тамсалуском спортивном центре каждую пятницу
9:00–10:00.

Подвижные тренировки начинаются в 9:15.

Умение плавать не требуется.

Разовый билет – 3€, 10-разовый билет – 25€.

Tervisekeskus
TAMSA LU PERE ARSTID OÜ

Ул. Техника, 1а, Тамсалу 46107. Телефон 3250950.
<https://tamsalutervisekeskus.ee>

Обзор проведенного заседания волостного собрания

Алари Кирт
Председатель волостного собрания

Октябрьское заседание на этот раз состоялось 27 октября в актовом зале Тамсалуской гимназии. Разосланная повестка дня состояла из десяти пунктов. При утверждении повестки дня было предложено исключить из повестки дня вопрос, касающийся продажи объекта недвижимости по адресу ул. Карья, 4. Это предложение не прошло, и волостное собрание начало работу в соответствии с разосланной повесткой дня.

Я не буду приводить здесь обзор всех рассмотренных вопросов, так как протоколы и принятые решения можно прочитать на сайте волости и в вестнике Riigi Teataja.

Важным пунктом был порядок избрания и работы молодежного собрания волости Тапа. Необходимость изменить уже сложившийся порядок была вызвана желанием, чтобы во все мероприятия собрания было вовлечено больше молодежи. В ходе подготовки проекта осуществлялось общение с представителями самой молодежи, чтобы узнать их мысли и предложения по существующему порядку. Эти предложения были услышаны, и мы надеемся, что и сами юноши и девушки будут больше заинтересованы в участии в работе молодежного собрания.

Следующий вопрос повестки дня касался всех родителей детей, посещающих детский сад. В ходе него был изменен порядок, вступивший в силу четыре года

назад, в котором доля, покрываемая родителями, составляла 30 евро в месяц на первого ребенка. При этом не учитывалось, является ли родитель зарегистрированным жителем волости Тапа или нет. Согласно новому порядку проводится различие между зарегистрированным и незарегистрированным жителем волости Тапа, в первую очередь для того, чтобы дать людям, уже проживающим здесь, дополнительную мотивацию для регистрации в волости Тапа. Увеличение текущих расходов покрывается жителями волости Тапа посредством уплачиваемого ими подоходного налога. Поэтому и будет справедливее, чтобы они платили меньше, чем незарегистрированные жители волости.

На сентябрьском заседании волостного собрания старейшина волости представил собранию свои мысли о том, где и как волость могла бы сэкономить деньги, и какое имущество ненужно волости для управления. Первой ласточкой в этом нововведении был проект по продаже объекта недвижимости по адресу ул. Карья, 4, со стартовой ценой 60 000 евро. Бревенчатый дом на этом объекте частично использовался в течение первых нескольких лет. Остальные почти двадцать лет дом простоял в основном пустым. В результате голосования в волостном собрании была «ничья», поэтому решение о продаже принято не было, и теперь нам предстоит продолжить обсуждение – будет ли этот проект снова в повестке дня следующего собрания, или же пусть постоит и поразваливается еще лет двадцать.

Седьмым пунктом стала презентация нового плана развития

и бюджетной стратегии волости Тапа. Этот проект будет рассматриваться на нескольких заседаниях. После октябрьского заседания состоялись обсуждения в крупных центрах волости. В то же время проект прорабатывается комиссиями волостного собрания, и предложения по изменениям вносились в волостную управу до 14 ноября. На этом этапе я хочу поблагодарить всех, кто участвовал в подготовке плана развития, посещал общественные собрания и обсуждал будущее и проблемы волости и своего родного края. Перед завершением плана развития я и сам побывал на всех восьми общественных собраниях в разных местах волости и получил достаточно хорошее представление о проблемах, которые есть у жителей, и о том, что нужно решить.

Одним словом, основные проблемы, особенно в сельской местности, связаны со всем, что касается передвижения. Состояние дорог, наличие и состояние автобусных остановок, автобусные маршруты, освещение и т. д. А также благоустройство, ветшающие здания и утилизация отходов. Новый план развития как раз и должен начать решать эти задачи.

Последние пункты были очень важны с точки зрения уезда. Стратегия развития уезда и его план действий показывают, в каком направлении будет происходить развитие уезда. Большая разница между этим планом и предыдущими подобными планами состоит в том, что он больше не содержит пожеланий и идей всех местных самоуправлений уезда, которые касаются только этих самоуправлений. Теперь там отражены только общие интересы.

Решения 42–45-го заседаний волостной управы

- Выдать разрешение на строительство для строительства скважины (код в регистре строений 291667155) на земельном участке «Кильги» в деревне Тюрве волости Тапа.

- Принять во внимание постройки (коттедж, колодец и развалины погреба), расположенные на земельном участке «Тулеме» (кад. признак 79201:001:0472) в деревне Ляпи, и назначить их попечителем предприятие Тара Vallahooldus.

- Произвести отчуждение с аукциона застроенного объекта недвижимости, принадлежащего волости Тапа, расположенного в волости Тапа, земельный участок «Лилле» в деревне Линнапе (№ рег. части 21992150, кад. признак 79201:001:0509), и в порядке письменного аукциона посредством электронного аукциона на веб-портале Osta.ee – квартирную собственность, расположенную в Ляэне-Вирусском уезде, волость Тапа, Тыракурве, Контори, квартира № 2.

- Удовлетворить ходатайства, поданные в рамках тура ходатайств о пособии для начинающего предпринимателя в волости Тапа, и назначить пособие для начинающего предпринимателя следующим образом: Марис Уудекюль, проект «Lillikeskus OÜ»; Марина Лозовски, проект «Pets Salutem OÜ».

- Выдать разрешение на строительство солнечной электростанции (код регистра строений 291668022) на объектах недвижимости «Ояла» и «Саарма» в деревне Раудла волости Тапа.

- Выдать разрешение на снос сарая (код регистра строений 108013682), расположенного в волости Тапа, деревня Вахакульму, Кымму.

- Инициировать составление детальной планировки земельных участков и прилегающей территории по адресу Амблаское ш., 41а (кад. признак 79201:001:0593), и ул. Парги, 23а (кад. признак 79201:001:0515), в волости Тапа, город Тапа.

- Выдать разрешение на использование солнечных батарей (код регистра строений 291660819), расположенных по адресу: волость Тапа, деревня Ярси, Метсамыйза, с целью использования «иное сооружение энергетической промышленности».

- Выдать проектные условия для строительства кафе-пиццерии на объекте недвижимости по адресу ул. Лооде, 8, город Тапа волости Тапа.

- Выдать разрешение на строительство солнечной электростанции (код регистра строений 291668454) на объекте недвижимости с кадастровым признаком 79101:008:0310 по адресу ул. Кеск, 5, город Тапа волости Тапа.

- Утвердить почасовую цену на уборку снега по договору

подряда № 4-2/19/38-1, заключенному с Everok Ehitus OÜ, в размере 67,24€ без налога с оборота (80,69€ с НСО); почасовую цену на уборку снега по договору подряда № 4-2/19/35-1, заключенному с OÜ Tapa Autobussipark, в размере 52,90€ без НСО (63,48€ с НСО); и почасовую цену на борьбу с гололедом в размере 273,23€ без НСО (327,88€ с НСО).

- Утверждение результатов мелкой закупки «Замена светильников в зале Спортивного здания Тамсалу, спортивном зале Тамсалуской гимназии и на наружной территории Тамсалуской гимназии на более экономичные» – признать успешной оферту Särts OÜ.

- Организовать письменный аукцион для ввода в эксплуатацию коммерческих помещений (общей площадью 61,5 м²), расположенных на 1-м этаже административного здания по адресу ул. Кеск, 2, город Тамсалу волости Тапа (далее – «помещения»).

- Ввести в действие детальную планировку земельного участка «Либлика», расположенного в городе Тапа, и его окрестностей.

- Назначить аудитором годового отчета волости Тапа за 2022–2025 годы Audest Auditoarestunes OÜ, 12781793.

- Ввести в действие стоимость обеда для персонала муниципальных школ и детских садов волости Тапа в размере 2,30€ за один раз.

- Утверждение результатов «Замена светильников в спортивном зале Тамсалуской гимназии и на наружной территории Тамсалуской гимназии на более экономичные» – признать успешной оферту Ledsystem OÜ.

- Согласовать место строительства скважины на объекте недвижимости «Мадизе» в деревне Тюрве волости Тапа.

- Установить стоимость места в Доме попечения волости Тапа в размере 850€ за календарный месяц.

- Признать победителем письменного электронного аукциона на квартирную собственность по адресу: ул. Юлевисте, 12–21, город Тапа, волость Тапа (№ регистровой части 54627831 в Крепостной книге Тартуского уездного суда), Эрле Порросон.

- Признать победителем электронного аукциона на застроенный объект недвижимости, расположенный в деревне Линнапе, объект недвижимости Лилле (кад. признак 79201:001:0509), Андри Нугисмана.

- Произвести отчуждение с аукциона застроенного объекта недвижимости по адресу ул. Рягвере теэ, 11, поселок Лехтсе (№ рег. части 5560231 в Крепостной книге Тартуского уездного суда, кад. признак 79001:001:0047) со стартовой ценой 27 000,00€.

Извинения редакции

Майе Ныммик была ошибочно названа «госпожой Мянник» в статье «До решений совета нет списков и цен для продажи», опубликованной в октябре в газете «Таласские вести».

Редакция приносит свои извинения читателям и Майе Ныммик.

Исправление

Как и ежегодно в Международный день пожилых людей, 1 октября уже в 18-й раз экскурсия для пожилых людей организуется некоммерческим объединением MTÜ Seenior при поддержке Таласской волостной управы и MTÜ Virumaa Tugiteenus.

Приносим извинения за неточность.

Сирье Луйк

Компания Pikter Grupp OÜ

продает 3-метровые и колотые дрова. Сухие и сырые, разных видов, длиной 25-60 см.

Также предлагаются древесные и торфяные брикеты, пеллеты и каменный уголь.

Кроме того, мы предлагаем песок, щебень, гравий и просеянный грунт. Не стесняйтесь спрашивать! Тел. 5013862, э-почта: pikter@mail.ee

Предлагаемые услуги: транспорт, аренда мультиконтейнеров и земляные работы.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Тапасский центр культуры Куйтуурикада

- 26.11 с 10:00 до 16:00 мастер-класс «Закуски и мини-пирожные» в кафе «Марина» при Центре культуры.
- 27.11 «Разбудим рождественское чудо...».
- 27.11 в 14:00 концерт в честь Адвента в тапасской церкви Св. Иакова (Якоби): Рийво Калласмаа (гобой) и Улла Кригуль (фисгармония).
- 27.11 в 15:35 раздача елочных гирлянд на центральной площади города Тапа. Смешанный хор Leetar, танцевальный клуб Memento и детский танцевальный коллектив Virge, горячий глинтвейн и имбирное печенье.
- 29.11 в 16:00 триллер «Смотрите, как они бегут».
- 29.11 в 19:00 драматический фильм «Хороший дом».
- 1.12 в 13:00 мероприятие для пожилых людей и всех интересующихся культурным наследием. Обзор в виде лекции и визуальной презентацией из Музея Тапа, кофе и крендель – бесплатно. Приходите послушать!
- 4.12 в 12:00 мастер-класс на второй Адвент: изготовление открыток в смешанной технике Марии Лиллепруун. Цена и продолжительность: 33€/3 часа. С собой надо иметь: фен для тиснения (при его отсутствии – обычный фен), большие ножницы, маленькие острые ножницы для вырезания из бумаги.
- 6.12 в 16:00 – приключенческий семейный фильм «Эрик Кивисюда» (Эстония).
- 6.12 в 19:00 – комедийно-драматический фильм «Треугольник печали» (Швеция, Франция, Великобритания, Германия, Турция).
- 8.12 в 19:00 – юбилейный спектакль Анне Палувер «Всё еще 27». Режиссер: Хенрик Норманн. Билет: 19 и 22€.
- 11.12 семейное приключение на третий Адвент: с 12:00 до 13:30 – охота на эльфов в центре города. Сбор – в центре культуры Kultuurikoda, регистрация команд (допускается от 2 до 6 человек, семьи, группы друзей и т. д., без ограничения возраста), ознакомление с трассой и заданием, начало игры. Бесплатно.
- 11.12 в 14:00 приключенческий семейный фильм «Эрик Кивисюда» (Эстония).
- 13.12 в 16:00 и 19:00 триллер, черная комедия «Меню».
- 15.12 в 18:00 Концерт в честь окончания года в Тапасской школе музыки и искусств.
- 17.12 в 16:00 в тапасской церкви Св. Иакова (Якоби) – Концерт в честь окончания года смешанного хора Leetar и Таллиннского молодежного камерного оркестра. Солисты: Трийн Вейссманн (скрипка), Аннабель Соуде (сопрано), Аннели Риисалу (сопрано). Дирижер Каур Пеннерт, помощник дирижера Бретт Уустал. Вход бесплатный.
- 18.12 в 14:00 песни и стихи на четвертый Адвент. Сильвер Сепп и Кристийна Эхин. Билет: 8 и 10€.
- 20.12 в 16:00 и 19:00 – «Аватар 2»
- 27.12 в 14:00, 17:00 и 19:00 – по случаю каникул! Семейный анимационный фильм «Кот в сапогах 2: Последнее желание».
- 30.12 – предновогодняя вечеринка с праздничным ужином, красочной программой и ансамблем Dreamers. Бронирование мест: info@taravallakultuur.ee или по телефону 55595461. Билеты в кино – 4 и 6€.

Дом культуры Тамсалу:

- В ноябре и декабре будет открыта выставка «Ощупывая мир». Автор: Лийз Пихлик.
- 27.11 в 16:00 – празднование начала Адвента в тамсалуском Петушином замке (Кукелоссь).
- 2.12 в 19:00 – Артур Райдметс и Пётр Кальюмяэ, юмористические куплеты в период нехватки энергии «БОГАТЫЙ и БЕДНЫЙ». Билеты – 25€/20€, в продаже в Piletilevi, Piletimaailm и Доме культуры Тамсалу. Групповая скидка – tartukontsertkorraldus@gmail.com. В 18:00 автобус отправляется с площадки перед Тапасским культурным центром Kultuurikoda (информация об автобусе: Хейли Пихлак, тел. 5559 5461).
- 7.12 в 13:00 Тамсалуский клуб пожилых людей: викторина с Сирье Луик.
- 14.12 в 13:00 Тамсалуский клуб пожилых людей: в ожидании Рождества – чтение рождественских стихов.
- 18.12 в 16:00 остановка рождественского автобусного тура перед Домом культуры Тамсалу.
- 18.12 в 16:30 спектакль Таллиннского детского театра «Лепатрийну»: «Жужжание и потрескивание». Билет – 2€! Продолжительность: 35 мин. Подходит для детей в возрасте от 3 до 12 лет.
- 24.12 рождественский концерт в церкви Тамсалу. Исполняют певцы Дома культуры под руководством Кадри Каск.
- 30.12 в 20:00 предновогодняя вечеринка и 42-й день рождения Дома культуры Тамсалу. Танцы под музыку ансамбля Trio Comodo и сюрприз исполнители. Билет: 10€. Забронировать столик: 5308 4299

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Дом культуры Лехтсе

- 4.12 в 10:00 4-й воскресный турнир по пинг-понгу в Лехтсе.
- 5 сентября в 13:00 занятия клуба Ehavealgus
- 6.12 с 18:00 до 20:00 5-й мастер-класс Общества рукоделия Лехтсе для всех желающих: пэчворк
- 9.12 в 12:00 рождественский обед волости Тапа для пожилых людей 80 лет и старше.
- 10.12 с 11:00 до 14:00 – «Рождественская ярмарочка в Лехтсе». Лотерея: в каждом розыгрыше – выигрыш! Продажа рукоделия, украшений и различных рождественских подарков.
- 10.12 в 12:00 рождественский концерт для всех! Если хотите торговать, обращайтесь в дом культуры! Тел.: 52 18 398; info@lehtsekultuurimaja.ee
- 11.12 в 12:00 4-я игра викторины «Külakilb» в Лехтсе – продолжается XXI сезон! Плата за участие: 5,00€; учащиеся – бесплатно. Команда может включать до 4 человек.
- 16.12 в 16:00 рождественская елка в детском саду Лехтсе
- 17.12 в 20:00 рождественское кафе для всех. Разнообразная предварительная программа от членов Камерного хора Лехтсе; танцы под музыку ансамбля Irena&Ivar; буфет Kirsimari. Билет: 10€. Информация: Тел.: 52 18 398; info@lehtsekultuurimaja.ee
- 19.12 в 13:00 клуб Ehavealgus в ожидании Рождества. У нас в гостях – замечательный музыкант Арво Лауд со своими музыкальными инструментами; рождественские рассказы, стихи, песни и т. п.
- 24.12 в 17:00 камерный хор Лехтсе – на рождественском богослужении в церкви Маарья (св. Марии) в Амбла

Спорт

- 27.11, чемпионат Ляэне-Вирумаа по борьбе.
- 1.12 в 19:00 – чемпионат Эстонии (ЧЭ), SK Tapa – HC Tallinn.
- 3–4.12 – ЧЭ, юноши 2007–2009 гг. р., 1-й этап, бесплатно.
- 4.12 – воскресный турнир по пинг-понгу в Лехтсе, четвертый этап, участие: 5€, для учащихся – бесплатно.
- 4.12 в 10:00, детский турнир по футболу, спортивный комплекс Тамсалу.
- 4.12 в 13:00, футбол, Kadrina – Narva United, билет: 2€/1€.
- 8.12 в 19:00 – ЧЭ, премьер-лига, SK Tapa – Coop Põlva, бесплатно.
- 11.12 в 18:30, баскетбол, 1JvBr – SKA Päästekooll, Тапасский спортивный центр, бесплатно.
- 17.11 в 11:00, футбол, открытый чемпионат волости Тапа по мини-футболу, регистрация и дополнительная информация: Ленно Кюттисмаа, 53323224.
- 18.12 в 11:00, детский турнир по футболу, спортивный комплекс Тамсалу.
- 18.12 в 16:00, футбол, Kadrina – Sillamäe, билет: 2€/1€.
- 23.12 в 19:00 – ЧЭ, SK Tapa – Viljandi HC.

Все мероприятия и соревнования сезона перечислены на сайте: tapasport.ee/üritused

Кружки по интересам ждут новых участников:

Женская группа Vallatud Kurvid – ансамбль народного танца для женщин. Руководитель: Marge Iho, marge@hanval.eu, по понедельникам и четвергам в 18:30.

Керамический кружок.

Руководитель: Тийна Хейн, heintiina@gmail.com; +372 52 13 177. По вторникам с 16:00.

Займемся телом!

Тренируйтесь хоть вместе с ребенком, хоть без него. По средам в 10:00. Тренер: Аннели.

ЗДРАВСТВУЙ, МАЛЫШ!

Эрик Тонто
Ратмир Самбуров
Кеннерт Ваарметс
Дамир Савастин
Даниэль Бружас
Эрика Осийчук
Злата Андрейченко
Аурелия Ауапу
Кирке Кыва

МОИ ГОДА - МОЕ БОГАТСТВО!

Дни рождения в декабре

Раймонд Тыннинг (Тапа) 96
Эндла Мугра (Янеда) 94
Кайса Вахер (Тамсалу) 94
Вальве Аависто (Тапа) 93
Хайли Ыун (Тамсалу) 93
Арманд Выза (Ляпи) 93
Отто Мюйрель (Тамсалу) 93
Хельме Типп (Тапа) 92
Марина Шенеман (Тапа) 92
Манефа Клотченкова (Тамсалу) 92
Лайне-Шарлотте Раапер (Тапа) 91
Сальме Килтер (Тапа) 90
Нина Запасная (Тапа) 90
Линда Кунгла (Рягавере) 90
Ильмар Мюйр (Тапа) 85
Тийу Тали (Лехтсе) 85
Майе Марипуу (Тапа) 85
Лейли Йуусе (Тапа) 85
Сирье Мысак (Тапа) 80
Мария Воронова (Тапа) 80
Тоомас Салвик (Тапа) 80
Малле Кяйт (Тамсалу) 80
Маре Мазинг (Тапа) 80
Тийа Цуккер (Ваянгу) 80
Рейн Кивисик (Тапа) 80
Тийт Орупылд (Тапа) 80
Райво Соодла (Тапа) 75
Леонида Буш (Тапа) 75
Эрме Рейнула (Тапа) 75
Хельги Уйбо (Тапа) 75
Райк Лийнд (Найстевялья) 75
Лийя Апс (Тамсалу) 70
Лийя Петтай (Янеда) 70
Мийна Улитина (Тапа) 70
Анне Рохумяэ (Янеда) 70
Александра Преснецова (Тапа) 70
Клара Кыргэ (Тапа) 70
Дзинтра Йохкем (Вахакулму) 70
Павел Шустов (Тамсалу) 70
Тойво Тали (Тапа) 70
Александр Билд (Койдукюла) 70
Владимир Аксенов (Тапа) 70

ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ!

Рути Клеттенберг 29.11.1942-7.10.2022
Аво Юргенсон 24.11.1945-10.10.2022
Матти Тамлак 27.05.1941-13.10.2022
Эллен Пильме 1.10.1942-14.10.2022
Алексей Бударин 31.08.1972-16.10.2022
Рихо Симмо 17.04.1966-28.10.2022
Леонтина Рянк 9.09.1926-28.10.2022
Эне Поок 21.02.1962-31.10.2022
Юлиус Маар 2.11.1940-3.11.2022
Сергий Середа 7.02.1970-3.11.2022
Олесия Мальцева 9.04.1983-4.11.2022
Генадий Емельянов 9.02.1950-6.11.2022
Лембит Вомм 3.08.1932-8.11.2022
Антон Йёэсма 14.08.1945-8.11.2022
Тоомас Вээроя 18.04.1966-8.11.2022
Вальве Мелайне Савиаук 7.09.1933-8.11.2022
Пеетер Лауринг 14.11.1950-09.11.2022

Viru Matusebüroo
Бюро похоронных услуг

Тапа, бульвар 1 Мая 12 + тел. 5334 0134
э-почта: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- Транспортировка умерших 24 ч
- Организация похорон
- Гробы, урны, надгробные плиты
- Похоронные принадлежности
- Все, связанное с похоронами
- Памятники

Похоронные услуги от
АЙВАРА МЮЮРА

Услуги

- Транспорт усопших 24 часа
- Организация похорон
- Услуги крематория
- Кладбищенские работы
- Все необходимое для проведения прощания и захоронения
- обслуживание кладбища

+372 5647 7432
ул. Лейна 8. г. Тапа
aivar.myyr.001@mail.ee
www.matmine.eu

Обслуживание на
эстонском и
русском языке.

